

Avaleht>Kohtuasja algatamine>ELi ja liikmesriikide õigussüsteemid>Kohtukorraldus liikmesriikides

Kohtukorraldus liikmesriikides

Liikmesriikide kohtusüsteemid on väga mitmekesised, kajastades erinevusi riikide kohtumõistmise tavas.

Kohtud

Enamikus liikmesriikides on eri kohtuharud. Üldiselt esineb kolme liiki kohtuid:

Üldkohtud,

erikohtud ja/või

põhiseaduskohtud.

Üldkohtud arutavad tavaliselt tsiviilasju (s.t kodanike ja/või ettevõtete vahelisi vaidlusi) ja/või kriminaalasju. Lisaks on paljud liikmesriigid loonud kohtuid eri küsimuste jaoks, näiteks riigiasutuste ja kodanike või ettevõtete vahelised vaidlused (haldusajad jne).

Peale selle on mitmel liikmesriigil institutsioon või kohus põhiseaduse järgimise tagamiseks. Paljude nende institutsioonide või kohtute käest võib küsida, kas teatav õigusakt on kooskõla põhiseaduslike nõuetega. Mõned neist arutavad üksikisikute asju, kuid alles viimase astmena.

Lisaks riikide kohta esitatud teabele (vt lipukesti paremal küljel) võite leida väärtuslikku teavet järgmistelt Euroopa veebisaitidelt (loetelu ei ole ammendav):

[Euroopa õigusatlas](#) – sisaldab otsingumootorit pädeva kohtu väljaselgitamiseks,

[Euroopa Liidu Kõrgema halduskohtu pädevusega Riiginõukogude ja Kõrgemate Kohtute Assotsiatsioon \(ACA Europe\)](#) – veebisaidi menüüs sisaldub

Euroopa ringvaade, mis käsitleb eelkõige põhiseaduslikke ja haldusvaidlusi,

[ELi ülemkohtute presidentide võrgustik](#) – teave liikmesriikide ülemkohtute kohta.

Õige kohtu leidmine

Kui Te osalete kohtumenetluses või peaksite selles osalema hakkama, on Teil vaja leida oma asjas pädev kohus, see tähendab, et tuleb välja selgitada kohtualluvus. Kui Te pöördate valesse kohtusse või kui tekib vaidlus kohtualluvuse üle, võib menetlus oluliselt venida või kohtuasja ei hakata arutama, sest kohtualluvus on vale.

Kui kohtuasi on laadiilt piiriülene ja hõlmab näiteks eri liikmesriikides elavaid pooli, tuleb Teil kõigepealt välja selgitada, millises liikmesriigis menetlus toimuma peaks. Portaali osa [kohtusse pöördumine](#) aitab Teid selles küsimuses.

Muud kohtuasutused ja institutsioonid

Lisaks kohtutele hõlmab enamiku liikmesriikide kohtusüsteem muid kohtuasutusi ja institutsioone, kes on avaliku võimu kandjad, nagu näiteks prokurörid ja paljudel juhtudel riiklikud kaitsjad, notarid ja kohtutäiturid. Erasektori advokaatide, notarite ja muude kohtusüsteemis olulist rolli täitvate seotud ametialade töötajate kohta palume tutvuda [õigusvaldkonna ametid](#) käsitleva osaga.

Euroopa Nõukogu juures tegutseva [Euroopa Prokuröride Konsultatiivnõukogu](#) veebisait pakub riigiprofiile ELi liikmesriikide ja muude Euroopa riikide kohta,

[Euroopa õigusalase koostöö võrgustik kriminaalasjades](#).

Viiimati uuendatud: 17/11/2021

Käesolevat lehekülge haldab Euroopa Komisjon. Sellel veebisaidil avaldatud teave ei kajasta tingimata Euroopa Komisjoni ametlikku seisukohta. Komisjon ei võta mingit vastutust ega kohustusi seoses käesolevas dokumendis esitatud või viidatud teabe ega andmetega. Palun lugege õigusteabe viida alt ELi veebilehtede autoriõiguste eeskirjade kohta.

Juhime tähelepanu sellele, et käesoleva lehekülje originaalkeelset versiooni on hiljuti muudetud. Valitud keeleversiooni meie töötajad parajasti tõlgivad.

Kohtukorraldus liikmesriikides - Belgia

Sellel lehel esitatakse kokkuvõtte Belgia kohtukorraldusest.

Õiguskorraldus – kohtusüsteem

Belgia õigussüsteem on **tsiviilõiguslik süsteem**, mis sisaldab kohtunike poolt kodifitseeritavate, kohaldatavate ja tõlgendatavate eeskirjade kogumit.

Belgias kuulub kohtukorraldus vaid **föderalse tasandi pädevusse**.

Põhimõtted

Enne ülevaate andmist Belgia kohtukorraldusest tuleks meenutada mõningaid **kohtukorralduse riigiõiguslikke ja üldisi põhimõtteid**.

Põhiseadusega sätestatakse kahe ülejäänud võimu liigiga, (seadusandlik ja täidesaatev võim) samadel alustel ka kohtuvõim, mille kandjateks on kohtud.

Kohtud moodustavad seega kahe ülejäänud põhiseadusliku võimu kõrval kolmanda **sõltumatu võimu**.

Kohtud teostavad kohtuvõimu põhiseaduse ja muude seadustega sätestatud raamistikus. Kohtuvõimu ülesandeks on mõista kohut. Seega kohaldab kohtuvõim õigust: lahendab vaidlusi tsiviilasjades ja kohaldab kriminaalõigust õigusrikkumisi toime pannud isikute suhtes. Eristatakse kohtunikonda ja prokuratuuri.

Põhiseaduse artiklite 144 ja 145 kohaselt kuuluvad vaidlused, mille sisuks on tsiviilõigused, ainult kohtute pädevusse, samuti kuuluvad kohtute pädevusse ka vaidlused, mille sisuks on poliitilised õigused, välja arvatud seadusega eraldi sätestatud juhtudel.

Kõik kohtud ja kõik kohtuvaidluse osas tehtavad otsused peavad põhinema seadusel. Põhiseaduse artikli 146 kohaselt ei ole võimalik moodustada mingeid erakorralisi komisjone ega kohtuid, sõltumata neile antavast nimetusest.

Kohtuistungid on avalikud, välja arvatud juhul, kui selline avalikkus võib ohustada avalikku korda või moraali, sellisel juhul peab see asjaolu kajastuma kohtuotsuses (põhiseaduse artikli 148 esimene lõik). Kohtuistungite avalikkuse põhimõtte võimaldab muu hulgas tagada õigusemõistmise läbipaistvus.

Kõik kohtuotsused peavad olema **põhjendatud**. Kohtuotsus kuulutatakse välja avalikul istungil (põhiseaduse artikkel 149). Põhiseaduses ja kohtuseadustiku artiklis 780 sätestatud kohtuotsuse põhjendamise kohustus tähendab, et kohtunik peab lähtuma poolte selgitustes esitatud faktidest ja õiguslikest asjaoludest. Põhjendus peab olema ammendav, selge, täpne ja asjakohane. Kohtuotsuste põhjendamise nõue, samuti kui kohtuniku sõltumatuse nõue kaitsevad kostjat kohtuniku omavoli eest ja võimaldavad põhjendusest tulenevalt algatada menetlust apellatsioon- või kassatsioonikohtus.

Nii **kohtunike sõltumatus** oma õiguslike ülesannete täitmisel kui prokuratuuri sõltumatus juurdluste ja jälitustegevuse läbiviimisel, sealjuures ka pädeva ministri õigus algatada jälitustegevust ja anda sunniiseloomuga korraldusi kriminaalpoliitika, sealhulgas juurdlus- ja jälituspoliitika alal, tulenevad põhiseaduse artikli 151 lõikes 1 sätestatust.

Sama sätte lõike 4 kohaselt **nimetatakse** rahukohtunikud, kohtute kohtunikud, kohtunõunikud ja kassatsioonikohtu (*Cour de cassation*) nõunikud **kuninga poolt** seadusega sätestatud tingimuste ja menetluse kohaselt.

Kohtunik nimetatakse ametisse eluajaks. Kohtunikud jäävad pensionile seadusega sätestatud vanuses ning saavad seadusega ette nähtud pensiooni. Kohtuniku töökohalt vabastamine või tema volituste peatamine saab toimuda üksnes kohtuotsuse alusel. Kohtuniku üleviimine saab toimuda ainult uue kohtuniku nimetamisel ja üleviidava kohtuniku nõusolekul (põhiseaduse artikkel 152). Ka kohtute juures töötavate prokuratuuri ametnike nimetamise ja tagasikutsumise õigus on üksnes kuningal (põhiseaduse artikkel 153).

Õiguskorraldusega seotud isikute eriõigused ja -kohustused on sätestatud seadusega (põhiseaduse artikkel 154).

Lisaks sellele ei või kohtunik võtta vastu ühtegi töölepingu alusel täidetavate funktsioonide juhtimist, välja arvatud juhul, kui ta täidab neid ülesandeid tasuta ning puuduvad seadusega sätestatud konfliktid asjaolud (põhiseaduse artikkel 155).

Kohtualluvuse liik

Belgias on viis suurt kohtualluvuse piirkonda ehk **viis apellatsioonikohtu piirkonda**: Brüssel, Liège, Mons, Gent ja Antwerpen.

Need piirkonnad on jagatud kohturingkondadeks, millest igaüks on **üks esimese astme kohus**. Kogu Belgia territooriumil on 12 kohturingkonda. Brüsseli kohturingkonnas on kaks esimese astme kohut, millest üks on hollandi- ja teine prantsuskeelne.

Lisaks on kohturingkondades **9 töökohtu** (*tribunaux du travail*) ja **9 kaubanduskohut** (*tribunaux de commerce*).

Ringkonnad on omakorda jagatud kohtukantoniteks (*canton judiciaire*), millest igaüks on **üks rahukohus** (*justice de paix*). Kogu Belgia territooriumil on 187 kohtukantonit.

Kõigis kümnes provintsis, samuti pealinn Brüsseli halduspiirkonnas on **üks vandekohus** (*cour d'assises*). Vandekohus ei ole alaline kohus. See moodustatakse iga kord, kui süüdistatavad tema ette saadetakse.

Õigusrikkumise iseloomu ja raskusastme, konflikti olemuse ja asjaomaste summade suuruse põhjal määratakse, **millist liiki kohtu** poole tuleb pöörduda.

Teatavatel juhtudel sõltub vaidluse iseloomust, millise kohtu poole tuleb pöörduda. Rahukohunik on pädev lahendama naabritega tekkinud konflikte ning esimese astme kohus lahutusega seotud küsimusi. Muudel juhtudel on kriteeriumiks poole staatus. Põhimõtteliselt esitatakse ettevõtjate vaidlused enamasti kaubanduskohusse.

Kui pädeva kohtu liik on kindlaks määratud, peab määrama **koha**, kus kohtuasi tuleb läbi vaadata.

Tsiviilasjades võib hagi esitada kohtu elukohajärgsele kohtule või selle koha kohtule, kus vaidlusalused kohustused tekkisid või kus need tuleks täita.

Kriminaalasjades on pädev ka selle koha kohus, kus õigusrikkumine toime pandi, kahtlusaluse elukohajärgne kohus ja selle koha kohus, kus kahtlusaluse võib leida. Juriidiliste isikute puhul pööratakse asjaomase juriidilise isiku registrijärgse asukoha või tema tegevuskohajärgse kohtu poole.

Kohtud ja nende hierarhia:

Kohtukorralduse kohaselt on kohtutel kindel hierarhia. Kohtute struktuur on järgmine:

4	KASSATSIOONIKOHUS		
3	Apellatsioonikohtud	Kõrgemad töökohtud	Vandekohtud
2	Esimese astme kohtud	Töökohtud	Kaubanduskohud
1	Rahukohud	Politseikohtud	

Tavakohtute otsused on prantsuse keeles „jugements”. Apellatsioonikohtute, töökohtute, vandekohtute ja kassatsioonikohtute otsused kannavad prantsuskeelset nimetust „arrêts”.

Tsiviilmenetluses käsitletakse peamiselt nii füüsiliste kui ka juriidiliste isikute vahelisi eraõiguslikke vaidlusi.

Kriminaalmenetluses eesmärk on määrata õigusrikkumiste toimepanijatele seadusega ettenähtud karistusi (vangistus, tökohustus, trahv jne).

Mõnikord ei ole üks pooltest kohtu otsusega nõus. Mitu **edasikaebamise võimalust** tagavad menetluse pooltele ja teatavatel juhtudel ka muudele osalistele õiguse nõuda kohtu poolt juba arutatud asjas uue otsuse tegemist. Edasikaebamise võimalused on jagatud kahte kategooriasse: tavalised ja erandlikud edasikaebamise viisid.

Tavalisi edasikaebamisviise on kaks: kaja ja apellatsioon.

Kaja esitamiseks saab süüdimõistetud, kelle suhtes on tehtud tagaseljaotsus, kohtuotsuse vaidlustada. Sellisel juhul peab otsuse teinud kohus asja uuesti arutama.

Välja arvatud piiratud arvul juhtudel, kui see ei ole võimalik, on kõikidel asjaomastel pooltel õigus esitada edasikaebus. Nii süüdimõistetud, tsiviilhagejal, hageja poolel kui ka kohtu poolel, samuti prokuröriil on võimalus lasta kohtuasi teist korda läbi vaadata. Edasikaebuse vaatab alati läbi esimese otsuse teinud kohtust kõrgem kohus.

Järgmises tabelis esitatakse **ülevaade edasikaebusi käsitlevatest kohtutest**, vastavalt kohtutele, kelle otsuse kohta edasikaebus esitatakse:

kohtuotsus		edasikaebus
Rahukohus	- tsiviilasjad	Esimese astme kohus (tsiviilkolleegium)
	- kaubandusajad	Kaubanduskohus
Politseikohus	- kriminaalasjad	Esimese astme kohus (kriminaalkolleegium)
	- tsiviilasjad	Esimese astme kohus (tsiviilkolleegium)
Töökohus		Kõrgem töökohus
Esimese astme kohus		Apellatsioonikohus
Kaubanduskohus		Apellatsioonikohus

Apellatsiooniasemes arutavad kohtunikud kohtuasja teist ja viimast korda ning teevad lõpliku otsuse. Pooltel on siiski veel võimalus **esitada**

kassatsioonkaebus.

Lisaks nimetatud kahele tavalisele **edasikaebamisviisile** on olemas veel täiendavad „**erandlikud**” **edasikaebamisviisid**, millest peamine on **kassatsioonkaebuse** esitamine. Kohtuotsuse erandliku läbivaatamise näol kassatsioonikohtus ei ole tegemist kolmanda instantsiga või kolmanda kohtuastmega.

Kassatsioonikohus kontrollib vastavust seadustele ning ei tegele talle edastatud kohtuasja sisulise menetlemisega.

Lisaks eespool osutatud kohtutele on Belgias veel kaks muud kohut. Neil kohtutel on kontrolliv funktsioon: **riiginõukogu** ja **põhiseaduskohus**. Riiginõukogu on kõrgem halduskohus ja kontrollib haldusvaldkonda. See kohus sekkub, kui mõne kodaniku hinnangul ei ole haldusamet seadusest kinni pidanud.

Põhiseaduskohu roll on tagada, et seadused, dekreedid ja määrused oleksid vastavuses põhiseadusega, ning jälgida, et pädevused oleks Belgia riigiasutuste vahel õiglaselt jaotatud.

Õigusvaldkonna andmebaasid

 Belgia kohtuvõimu portaal tagab muu hulgas juurdepääsu kohtupraktikale, Belgia õigusaktidele ja ametlikule väljaandele Moniteur Belge.

Kas juurdepääs andmebaasidele on tasuta?

Jah, juurdepääs andmebaasidele on tasuta.

Samateemalised lingid

Käesoleva veebilehe asjaomaseid keeleversioone haldavad asjaomased liikmesriigid. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Euroopa Komisjon ei võta vastutust selles dokumendis sisalduva ega viidatud teabe ega andmete eest. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.

Juhime tähelepanu sellele, et käesoleva lehekülje originaalkeelset versiooni on hiljuti muudetud. Valitud keeleversiooni meie töötajad parajasti tõlgivad.

Kohtukorraldus liikmesriikides - Bulgaaria

Sellel lehel antakse ülevaade Bulgaaria kohtusüsteemist.

Kohtukorraldus – kohtusüsteem

Õigusemõistmine toimub Bulgaarias kolmes astmes. Kohtud on riigiorganid, mis mõistavad õigust tsiviil-, kriminaal- ja haldusasjades.

Bulgaarias tegutsevad järgmised kohtud:

piirkondlikud kohtud – 113;

ringkonnakohtud – 28;

halduskohtud – 28;

kriminaalasjade erikohus – 1;

apellatsioonikohtud – 5;

kriminaalasjade eriapellatsioonikohus – 1;

sõjaväekohtud – 5;

sõjaväe apellatsioonikohus – 1;

kõrgem kassatsioonikohus – 1;

kõrgem halduskohus – 1.

Kohtute haldamine

Bulgaaria kohtute korraldus ja tegevus on reguleeritud kohtute seadusega, milles on sätestatud kohtuorganite struktuur ja tegevuspõhimõtted ning millega reguleeritakse asjaomaste organite omavahelisi suhteid ning suhteid seadusandlike ja täidesaatvate organitega.

Bulgaaria ametiüks väljaandes nr 64/2007 avaldatud kohtute seaduse kohaselt on kõrgeim haldusorgan kõrgem justiitsnõukogu, mis vastutab kohtusüsteemi haldamise ja selle sõltumatuse tagamise eest. Kõrgem justiitsnõukogu määrab kindlaks kohtusüsteemi koosseisu ja töökorralduse ning haldab seda süsteemi asjaomaste organite sõltumatust mõjutamata.

Kõrgem justiitsnõukogu määrab justiitsministri ettepaneku alusel ja sõjaväekohtute puhul koostöös kaitseministriga kindlaks kohtupiirkondade arvu ning piirkondlike, ringkonna-, haldus- ja apellatsioonikohtute asukohad.

Piirkondlike, ringkonna-, haldus-, sõjaväe- ja apellatsioonikohtute territoriaalsed tööpiirkonnad ei pruugi tingimata kattuda riigi territooriumi haldusjaotusega.

Kohtute liigid – lühikirjeldus

Piirkondlikud kohtud – peamised esimeses astmes kohtuasju arutavad kohtud. Nende otsuste peale saab esitada apellatsiooni vastavale ringkonnakohtule.

Ringkonnakohtud – toimivad nii esimese kui ka teise astme kohtutena. Esimese astme kohtutena arutavad nad täpselt määratletud kategooriatesse kuuluvaid hagisid, mis on seotud suurte summadega või suure avaliku huviga. Teise astme kohtutena (apellatsioonikohtutena) tegutsedes vaatavad nad läbi piirkondlike kohtute tehtud otsuseid.

Halduskohtud – pädevad kõikides kohtuasjades, millega taotletakse haldusaktide väljaandmist, muutmist, kehtetuks tunnistamist või tühistamist, halduskohtumenetluse seadustikuga hõlmatud kokkuleppe õigustühiseks tunnistamist, õiguskaitset haldusasutuste lubamatute tegevuse või tegevusetuse korral, kaitset ebaseaduslike sunnimeetmete eest, hüvitist kahju korral, mis tuleneb haldusasutuste ja -ametnike ebaseaduslikust tegevusest ja tegevusetusest, hüvitist kahju korral, mis tuleneb sunnimeetmetest, halduskohtute tehtud otsuste kehtetuks tunnistamist või tühistamist ning halduskohtumenetluse seadustiku kohase haldusakti mitteautentseks tunnistamist.

Igaüks võib esitada hagi haldusõiguse või õigusühise olemasolu või puudumise kindlakstegemiseks, tingimusel et tegemist on õigustatud isikuga ja ükski muu õiguskaitsemeede ei ole kättesaadav.

Need hagit vaatab läbi see halduskohus, kelle geograafilises tööpiirkonnas on vaidlustatud haldusakti välja andnud asutuse asukoht. Kui see asukoht on välismaal, saadetakse hagit arutamiseks Sofia linna halduskohtule.

Kui seaduses ei ole sätestatud teisiti, ei saa apellatsiooni esitada ühegi haldusakti peale, millega rakendatakse otse Bulgaaria riiklikku välis-, kaitse- või julgeolekupoliitikat.

Muud erikohtud

Sõjaväekohtud arutavad esimese astme kohtutena kriminaalasju, mis on seotud õigusrikkumistega, mille on oma ametiülesannete täitmise raames või sellega seoses väidetavalt toime pannud Bulgaaria sõjaväe kindralid, ohvitserid, allohvitserid ja sõdurid, kaitseministeeriumi tsiviilpersonal ning muude kaitseministeeriumile aru andvatesse struktuuridesse kuuluvate ministeeriumide ja ametiasutuste töötajad ning riikliku julgeolekuasutuse ja riikliku luureteenistuse töötajad. Selliste kohtuasjade puhul on teise astme kohtuks sõjaväe apellatsioonikohus. Sõjaväekohtute pädevus on kindlaks määratud kriminaalmenetluse seadustikus. Nendel kohtutel on sama staatus nagu ringkonnakohtutel.

Bulgaarias on ainult üks **sõjaväe apellatsioonikohus**, mis arutab riigi sõjaväekohtute tehtud otsuste peale esitatud apellatsioone ja vastuväiteid.

Apellatsioonikohtud arutavad nende tööpiirkonna ringkonnakohtute poolt esimeses astmes tehtud otsuste peale esitatud apellatsioone ja vastuväiteid. Sofias asuv **kriminaalasjade erikohus** on võrdväärne ringkonnakohtuga. Selle pädevus on sätestatud seaduses. Kriminaalasjade erikohtu pädevusse kuuluvad kuriteod – eelkõige organiseeritud kuritegelike rühmituste poolt või nende heaks toime pandud kuriteod – on ammendavalt loetletud kriminaalmenetluse seadustiku artiklis 411a.

Kriminaalasjade eriapellatsioonikohus arutab kriminaalasjade erikohtu tehtud otsuste peale esitatud apellatsioone ja vastuväiteid.

Kõrgem kassatsioonikohus on kõrgeim kohtuinstants kriminaal- ja tsiviilasjades. Tema tööpiirkond hõlmab kogu Bulgaaria Vabariigi territooriumi. Kõrgem kassatsioonikohus teeb kõrgeimat kohtulikku kontrolli seaduste nõuetekohase ja ühetaolise kohaldamise üle kõigis kohtutes. Kõrgem kassatsioonikohus asub Sofias.

Kõrgem halduskohus teeb kõrgeimat kohtulikku kontrolli seaduste nõuetekohase ja ühetaolise kohaldamise üle halduskohtutes.

Kõrgem halduskohus vaatab läbi kaebusi ja vastuväiteid, mis on esitatud ministrite nõukogu, peaministri, asepeaministri, ministrite, ministrite nõukogu otsesesse alluvusse kuuluvate muude institutsioonide juhtide aktide, kõrgema justiitsnõukogu aktide, Bulgaaria riigipanga aktide, piirkonnakuberneride aktide

ja samuti muude põhikirjaga kindlaksmääratud aktide kohta; kohus teeb otsuseid teise õiguse aktide õiguspärasuse vaidlustamise asjades; kassatsioonikohtuna vaatab kohus läbi kohtulahendeid, teeb otsuseid haldusajades ja vaatab läbi taotlusi haldusajades tehtud lõplike kohtuotsuste tühistamiseks.

Bulgaaria Kaubandus-Tööstuskoja juures tegutsev vahekohus

Vahekohus lahendab tsiviilõiguslike vaidlusi ja vaidlusi, mille raames käsitletakse lünki lepingutes või lepingute kohandamist uutele tingimustele, olenemata sellest, kas ühe või mõlema poole registreeritud asukoht või elukoht on Bulgaaria Vabariigi.

Bulgaaria Vabariigi Konstitutsioonikohus

Bulgaaria [konstitutsioonikohus](#) tagab Bulgaarias demokraatlike protsesside pöördumatuse, sest nende protsesside elluviimine on põhiseaduse peamine eesmärk. Konstitutsioonikohus ei ole kohtusüsteemi osa. Tegemist on sõltumatu organiga, millele on volitused antud otse põhiseadusega ja mille tegevus on reguleeritud eriseadusega. Kohu otsused, milles käsitletakse muu hulgas kodanike inimõiguste ja seaduslike huvide kaitset, võimude lahusust, eraomandi puutumatus, ettevõtlusvabadust, ajakirjanduse sõltumatust, tsensuuri keelamist ja rahvusvahemuste kaitse raamkonventsiooni vastavust põhiseadusele, on pälvunud märkimisväärset avalikku ja rahvusvahelist heakskiitu.

Õigusvaldkonna andmebaasid

Igal Bulgaaria kohtul on oma veebisait, kus esitatakse teavet nii kohtu struktuuri ja tegevuse kui ka praeguste ja varasemate kohtuasjade kohta.

[Kõrgema justiitsnõukogu](#) veebisaidil esitatakse üksikasjalik loetelu Bulgaaria kohtutest koos nende füüsiliste ja veebiaadressidega (kättesaadav üksnes bulgaaria keeles).

Peamised kohtute veebisaidid on järgmised:

[Sofia piirkondlik kohus \(Софийски районен съд \(CPC\)\);](#)

[Sofia linna kohus \(Софийски градски съд \(СГС\)\);](#)

Sofia ringkonnakohus (Софийски окръжен съд (СОС));

[kriminaalajade erikohus \(Специализиран наказателен съд \(СпНС\)\);](#)

Sofia apellatsioonikohus (Софийски апелативен съд (САС));

[sõjaväe apellatsioonikohus \(Военно апелативен съд\);](#)

[kriminaalajade eriapellatsioonikohus \(Апелативен специализиран наказателен съд \(АСпНС\)\);](#)

[kõrgem halduskohus \(Върховен административен съд \(ВАС\)\);](#)

[kõrgem kassatsioonikohus \(Върховен касационен съд \(ВКС\)\);](#)

[konstitutsioonikohus \(Конституционен съд\).](#)

Õigusaktide elektroonilised andmebaasid:

Tasulised

[Apis;](#)

[Ciela;](#)

[õigussentsüklopeedia \(Юридическа енциклопедия\).](#)

Tasuta

[Lex.](#)

[Elektroniline ametlik väljaanne \(Електронен държавен вестник\).](#)

Muud veebisaidid, kust võib leida kasulikku õigusala teavet:

[rahvasassamblee \(Народно събрание\);](#)

[ministrite nõukogu \(Министерски съвет\);](#)

[justiitsministeerium \(Министерство на правосъдието\);](#)

[kõrgem justiitsnõukogu \(Висш съдебен съвет\).](#)

Viimati uuendatud: 10/05/2021

Käesoleva veebilehe asjaomaseid keeleversioone haldavad asjaomased liikmesriigid. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Euroopa Komisjon ei võta vastutust selles dokumendis sisalduva ega viidatud teabe ega andmete eest. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.

Kohtukorraldus liikmesriikides - Tšehhi

Kohtukorraldus – kohtusüsteemid

Tšehhi Vabariigi kohtusüsteem koosneb Tšehhi Vabariigi Konstitutsioonikohtust ja nn tavakohtute süsteemist.

Tavakohtud on ülemkohus (*nejvyšší soud*), kõrgem halduskohus (*nejvyšší správní soud*), kõrgemad kohtud (*vrchní soudy*), piirkonnakohtud (*krajské soudy*) ja maakohtud (*okresní soudy*).

Kohtute haldamine

Kohtuid haldab riigi tasandil Tšehhi Vabariigi Justiitsministeerium.

Justiitsministeerium haldab kohtute ja kohtunike seaduse nr 6/2002 alusel kas otse või kohtute esimeeste kaudu kõrgemaid kohtuid, piirkonnakohtuid ja maakohtuid; maakohtuid võib justiitsministeerium hallata ka piirkonnakohtute esimeeste kaudu.

Teatavaid keskseid haldusülesandeid täidavad ka Tšehhi Vabariigi Ülemkohtu esimees (või aseesimees) ja Tšehhi Vabariigi Kõrgema Halduskohtu esimees (või aseesimees).

Kohtute riiklikul haldamisel võetakse arvesse asjaomaste kohtunõukogude tähelepanekuid. Kohtunõukogud on moodustatud Tšehhi Vabariigi Ülemkohtu, Tšehhi Vabariigi Kõrgema Halduskohtu, kõrgemate kohtute, piirkonnakohtute ja maakohtute juures.

Teatavaid haldustoiminguid sooritab kohtu haldusdirektor, kes annab oma tegevusest aru kohtu esimehele.

Kohtute liigid – lühikirjeldus

Tavakohtute süsteemil on neli organisatsioonilist haru:

maakohtud; Praha pealinnapiirkonna kohtutel (*obvodní soudy*) ja Brno munitsipaalkohtul (*městský soud*) on maakohtutega võrdne staatus;

Brno, České Budějovice, Hradec Králové, Ostrava, Plzeň, Praha ja Ústí nad Labemi piirkonnakohtud ning Praha munitsipaalkohus;

Praha ja Olomouci kõrgemad kohtud;

ülemkohus ja kõrgem halduskohus, mis asuvad mõlemad Brnos.

Erikohtute süsteemi kuulub ainult Tšehhi Vabariigi Konstitutsioonikohus

Kohtute hierarhia

Tšehhi Vabariigis kehtib kaheastmeline kohtusüsteem, mis väljendub ka õiguskaitsevahendite süsteemi korralduses. Seetõttu on kohtute hierarhia konkreetsetes organisatsioonilises harus kolm tasandit.

Lisateave on esitatud Tšehhi Vabariigi tavakohtute süsteemi kirjeldavas osas.

Kohtute ülesanded vastavalt kohtute ja kohtunike seadusele nr 6/2002.

Maakohtud:

- a) teevad otsuseid esimese astme kohtutena, välja arvatud juhul, kui kohtumenetluste seaduses on sätestatud teisiti;
- b) teevad otsuseid muudes, seadusega kindlaksmääratud asjades.

Piirkonnakohtud:

- a) teevad teise astme kohtutena otsuseid kohtumenetluste seadusega kindlaksmääratud asjades, mille kohta on nende piirkonna maakohtud teinud esimese astme otsuse;
- b) teevad esimese astme kohtutena otsuseid asjades, mis on kindlaks määratud kohtumenetluste seaduses;
- c) teevad otsuseid seadusega kindlaksmääratud haldusõiguslikes asjades;
- b) teevad otsuseid muudes, seadusega kindlaksmääratud asjades.

Kõrgemad kohtud:

- a) teevad teise astme kohtutena otsuseid kohtumenetluste seadusega kindlaksmääratud asjades, mille kohta on nende pädevusala piirkonnakohtud teinud esimese astme otsuse;
- b) teevad otsuseid muudes, seadusega kindlaksmääratud asjades.

Tšehhi Vabariigi Ülemkohus

Kõrgeima kohtuasutusena nendes asjades, mille raames käsitletakse kohtute pädevust tsiviil- ja kriminaalmenetluste puhul, tagab Tšehhi Vabariigi Ülemkohus kohtuotsuste järjepidevuse ja õiguspärasuse,

- a) tehes otsuseid erakorraliste kaebuste kohta kohtumenetluste seadusega kindlaksmääratud asjades;
- b) tehes otsuseid muudes asjades, mis on kindlaks määratud asjaomaste õigusaktide või parlamendis ratifitseeritud rahvusvahelise lepinguga, mis on Tšehhi Vabariigile siduv ja mis on ametlikult jõustatud.

Ülemkohus teeb veel otsuseid järgmistes asjades:

- a) välisriikide kohtuotsuste tunnustamine ja täitmine, kui seda nõutakse asjaomaste õigusaktide või parlamendis ratifitseeritud rahvusvahelise lepinguga, mis on Tšehhi Vabariigile siduv ja mis on ametlikult jõustatud;
- b) muud asjad, mis on kindlaks määratud asjaomaste õigusaktide või parlamendis ratifitseeritud rahvusvahelise lepinguga, mis on Tšehhi Vabariigile siduv ja mis on ametlikult jõustatud.

Ülemkohus kontrollib ja hindab kohtute tehtud lõplikke otsuseid tsiviil- ja kriminaalasjades ning koostab selle põhjal arvamusi kohtute otsustusprotsessi kohta konkreetsete kohtuasjade lõikes, eesmärgiga tagada riigis kohtuotsuste tegemise järjepidevus.

Tšehhi Vabariigi Kõrgemal Halduskohtu ülesanded vastavalt seadusele nr 150/2002 ehk haldusmenetluse seadustikule

Kõrgeima kohtuasutusena nendes küsimustes, mis on seotud kohtute pädevusega haldusasjades, tagab kõrgeim halduskohus kohtuotsuste järjepidevuse ja õiguspärasuse, tehes otsuseid kohtuotsuste läbivaatamise taotluste kohta seadusega kindlaksmääratud asjades ning tehes otsuseid kõnealuse või muu asjaomase seadusega kindlaksmääratud muudes asjades.

Kõrgeim halduskohus kontrollib ja hindab kohtute tehtud lõplikke otsuseid haldusasjades ning koostab selle põhjal arvamusi kohtute otsustusprotsessi kohta konkreetsete kohtuasjade lõikes, eesmärgiga tagada riigis kohtuotsuste tegemise järjepidevus.

Haldusametuste otsuste järjepidevuse ja õiguspärasuse huvides võib kõrgeim halduskohus teha oma otsustusprotsessi osana resolüüvõtsuseid kõnealuse seadusega kindlaksmääratud asjades, järgides seaduses sätestatud menetlust.

Õigusvaldkonna andmebaasid

[☞ Õigusportaal](#)

[☞ Avaliku halduse portaal](#)

Kas juurdepääs andmebaasidele on tasuta?

Juurdepääs mõlemale internetiportaalele on tasuta.

Sisu lühikirjeldus

[☞ Õigusportaal](#) sisaldab teavet justiitsministeeriumi, eri kohtute ja riigiprokuröri kohta ning nende kontaktandmeid.

Valitsuse ametlikust portaalist leiab kõik Tšehhi Vabariigi õigusaktid, mis on avaldatud ametlikus väljaandes.

Viimati uuendatud: 15/06/2020

Käesoleva veebilehe asjaomaseid keeleversioone haldavad asjaomased liikmesriigid. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Euroopa Komisjon ei võta vastutust selles dokumendis sisalduva ega viidatud teabe ega andmete eest. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.

Kohtukorraldus liikmesriikides - Taani

Selles osas antakse ülevaade Taani kohtusüsteemist.

Kohtukorraldus – kohtusüsteemid

Taani kohtusüsteem koosneb järgmistest kohtutest:

ülemkohus;

kaks ringkonnakohtut;

merendus- ja kaubanduskohus;

maa kinnistamise kohus;

24 esimese astme kohtut;

Fääri saarte ja Gröönimaa kohtud;

apellatsiooniloa nõukogu;

kohtuliku süüdistuse esitamise ja läbivaatamise erikohus;

Taani kohtunike ametisse nimetamise nõukogu ja

Taani kohtute amet.

Kohtute haldamine

Kohtuid haldab **Taani kohtute amet**, mis loodi uue sõltumatu institutsioonina **1. juulil 1999**. Nimetatud asutus tagab kohtute ja apellatsiooniloa nõukogu rahaliste vahendite, personali, ehitiste ja infotehnoloogia nõuetekohase ja adekvaatse haldamise.

Taani kohtute ametit juhivad **haldusnõukogu** ja **direktor**. Taani kohtute amet kuulub justiitsministeeriumi valitsemisalasse, kuid ministril ei ole õigust anda ametile suuniseid ega muuta ameti tehtud otsuseid.

Haldusnõukogu juhib ameti tegevust ning vastutab üldiselt Taani kohtute ameti tegevuse eest. Direktor, kelle nimetab ametisse ja vabastab ametist haldusnõukogu, vastutab ameti igapäevase juhtimise eest. Direktoril ei pea olema kraadi õigusteaduse erialal.

Taani kohtute ameti seaduses on kindlaks määratud Taani kohtute ameti haldusnõukogu koosseis. Haldusnõukogu koosneb 11 liikmest, kellest kaheksa on kohtute esindajad, üks on advokaat ning kahel on eriteadmised juhtimisest ja sotsiaalvaldkonnast.

Õigusvaldkonna andmebaasid

Lisateabe saamiseks palume tutvuda [Taani kohtusüsteemi](#) käsitleva pidevalt ajakohastatava ülevaate ja kirjeldusega.

Seonduvad lingid

[Tsiiviiliasjade amet](#)

Viimati uuendatud: 03/06/2019

Käesoleva veebilehe asjaomaseid keeleversioone haldavad asjaomased liikmesriigid. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Euroopa Komisjon ei võta vastutust selles dokumendis sisalduva ega viidatud teabe ega andmete eest. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta. Valitud keeleversiooni meie töötajad parajasti tõlgivad.

Järgmised keeleversioonid on juba tõlgitud.

Kohtukorraldus liikmesriikides - Saksamaa

Selles osas antakse ülevaade Saksamaa kohtusüsteemist.

Kohtukorraldus – kohtusüsteemid

Saksamaa Liitvabariigi föderaalset ülesehitust tõttu on ka Saksamaa kohtusüsteem föderaalset ülesehitusega. Õigusemõistmine toimub nii liidu kohtutes kui ka **16 liidumaal** (*Länder*) kohtutes. Suurema osa tööst teevad kohtumõistmisel liidumaade kohtud.

Saksamaa kohtusüsteem on jaotatud viieks **sõltumatuks eriharuks või kohtupädevuseks**:

üldkohtupädevus;

töövaldkonna kohtupädevus;

üldise haldusvaldkonna kohtupädevus;

maksuvaldkonna kohtupädevus;

sotsiaalvaldkonna kohtupädevus.

Lisaks nimetatud kohtupädevuse eriharudele on konstitutsioonilistes küsimustes kohtupädevus **liidu konstitutsioonikohtul** ja **liidumaade konstitutsioonikohtutel**.

Ülevaate kohtute ülesehitusest leiate [Saksamaa Liitvabariigi justiitsministeeriumi](#) veebisaidilt.

Kohtute haldamine

Liidumaade kohtuid haldavad enamasti liidumaade justiitsministeeriumid. Liidu tasandil on [liidu ülemkohus](#), [liidu halduskohus](#) ja [liidu maksukohus](#) liidu **justiitsministri** haldusalas. [Liidu töökohus](#) ja [liidu sotsiaalkohus](#) on liidu töö- ja sotsiaalministeeriumi haldusalas.

Nimetatud ministeeriumid haldavad samuti vajalikke rahalisi vahendeid. Ainus erand on [liidu konstitutsioonikohtus](#), millele on antud organisatsiooniline autonoomia kui sõltumatu põhiseaduslikule institutsioonile. Liidu konstitutsioonikohtus esitab oma eelarve heakskiitmiseks.

Kohtute liigid – lühikirjeldus

Saksamaa kohtusüsteem jaguneb üldkohtuteks ja erikohtuteks. Üldkohtute pädevus hõlmab tsiviil- ja kriminaalkohtu pädevust. Erikohtud on halduskohtud, maksukohtud, töökohtud ja sotsiaalkohtud. Lisaks erikohtutele on kehtestatud konstitutsiooniline kohtupädevus, mis hõlmab liidu konstitutsioonikohtu ja liidumaade konstitutsioonikohtuid.

Kohtute hierarhia

Vt liitvabariigi justiitsministeeriumi esitatud [ülevaadet kohtute hierarhiast](#).

Seonduvad lingid

[Saksamaa Liitvabariigi justiitsministeeriumi veebisait](#)

[Liidu ülemkohus](#)

[Liidu halduskohus](#)

[Liidu maksukohus](#)

[Liidu töökohus](#)

[Liidu sotsiaalkohus](#)

[Liidu konstitutsioonikohtus](#)

[Saksamaa Liitvabariigi justiitsministeerium](#)

Viimati uuendatud: 14/05/2021

Käesoleva veebilehe asjaomaseid keeleversioone haldavad asjaomased liikmesriigid. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Euroopa Komisjon ei võta vastutust selles dokumendis sisalduva ega viidatud teabe ega andmete eest. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.

Kohtukorraldus liikmesriikides - Eesti

Sellel lehel antakse ülevaade Eesti kohtusüsteemist.

Kohtukorraldus – kohtusüsteemid

Eesti põhiseaduse kohaselt mõistab õigust ainult kohus. Kohus mõistab õigust kooskõlas põhiseaduse ja muude seadustega. Põhiseadusest lähtudes on Eesti kohtusüsteemil kohtumõistmise ainupädevus. Kohus on oma ülesannete täitmisel sõltumatu täidesaatvast ja seadusandlikust võimust.

Kohtute haldamine

Esimese ja teise astme kohtuid haldab justiitsministeerium koostöös kohtute haldamise nõukojaga. Kohtute haldamise nõukoda on kohtusüsteemi juhtimiseks kokku kutsutud nõuandev kogu, mille tööd juhib Riigikohtu esimees. Esimese ja teise astme kohtuid rahastatakse justiitsministeeriumi eelarve kaudu riigieelarvest. Riigikohus haldab ennast iseseisvalt ja tal on eraldiseisev eelarve.

Kohtute haldamise nõukotta kuuluvad:

Riigikohtu esimees, kes on ühtlasi ka nõukoja esimees;

viis kohtunike täiskogu poolt kolmeks aastaks valitud kohtunikku;

kaks Riigikogu liiget;

Advokatuuri juhatuse poolt nimetatud vandeadvokaat;

riigi peaprokurör või tema nimetatud riigiprokurör;

õiguskantsler või tema nimetatud esindaja;

justiitsminister või tema esindaja, kes osaleb nõukoja istungil ja kellel on sõnaõigus.

Loe täpsemalt kohtute haldamise nõukoja kohta [siit](#).

Kohtute hierarhia

Eesti kohtusüsteem on kolmeastmeline:

esimese astme kohtud on **maakohtud** ja **halduskohtud**;

teise astme kohtud on **ringkonnakohtud** (apellatsioonikohtud);

kõrgeima astme kohus on **Riigikohus** (kassatsioonikohtus).

Üldkohtutena arutavad maakohtud tsiviil-, kriminaal- ja väärtetasu. Halduskohtud arutavad esimese astme kohtuna seadusega nende pädevusse antud haldusasu. Ringkonnakohtud on teise astme kohtud, kes vaatavad apellatsiooni korras läbi maakohtute ja halduskohtute lahendeid. Riigikohus on kõrgeim kohus, kes vaatab ringkonnakohtu lahendeid läbi kassatsiooni korras. Riigikohus on ühtlasi põhiseaduslikkuse järelevalve kohus.

Õigusvaldkonna andmebaasid

Üldteavet Eesti õigussüsteemi kohta on võimalik leida [Justiitsministeeriumi](#) veebilehelt.

Ülevaadet Eesti kohtusüsteemi kohta on võimalik leida [kohtute veebilehelt](#).

Kas juurdepääs andmebaasile on tasuta?

Juurdepääs Eesti õigus- ja kohtusüsteemi käsitlevale teabele on **tasuta**.

Viimati uuendatud: 01/10/2020

Käesoleva veebilehe asjaomaseid keeleversioone haldavad asjaomased liikmesriigid. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Euroopa Komisjon ei võta vastutust selles dokumendis sisalduva ega viidatud teabe ega andmete eest. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.

Juhime tähelepanu sellele, et käesoleva lehekülje [en](#) originaalkeelset versiooni on hiljuti muudetud. Valitud keeleversiooni meie töötajad parajasti tõlgivad.

Kohtukorraldus liikmesriikides - Iirimaa

Sellel lehel antakse ülevaade Iirimaa kohtusüsteemist.

Kohtukorraldus – Iirimaa

[Kohtuteenistus](#) (*Courts Service*) on sõltumatu juriidiline isik, mille valitsus moodustas 1999. aasta novembris, tuginedes 1998. aasta kohtuteenistuse seadusele (*Courts Service Act*). Kohtuteenistusel on järgmised ülesanded:

- kohtute haldamine;
- kohtunikele tugiteenuste pakkumine;
- üldsusele kohtusüsteemi kohta teabe pakkumine;
- kohtuhoonete tagamine, haldamine ja ülalpidamine ning
- kohtute kasutajatele teenuste pakkumine.

Iirimaa põhiseaduses on sätestatud, et seadusega loodud kohtutes mõistavad õigust kohtunikud, kelle on ametisse nimetanud president valitsuse ettepanekul. Põhiseaduse kohaselt on kõikide kohtute kohtunikud oma õigusemõistmisega seotud ülesannete täitmisel täiesti sõltumatud. Kohtuniku saab ametist vabastada ainult juhul, kui ta on toime pannud teo, mille eest on seaduses ette nähtud ametist tagandamine, või töövõimetuse tõttu ning pärast seda, kui parlamendi mõlemad koad on teinud vastava otsuse.

Kohtute hierarhia

Põhiseaduse kohaselt koosneb kohtusüsteem kõrgeima astme apellatsioonikohtust, milleks on ülemkohus (*Supreme Court*), ning esimese astme kohtutest, mis hõlmavad kõrgemat kohut, millel on täielik pädevus kõigis kriminaal- ja tsiviilasjades, ning piiratud kohtupädevusega kohtuid, milleks on piirkondlikul tasandil tegutsevad ringkonnakohtus (*Circuit Court*) ja piirkonnakohtus (*District Court*).

Kriminaalasjade kohta sätestatakse artiklis 38, et „isikule saab määrata kriminaalkaristuse ainult nõuetekohase õigusemõistmise raames”. Väiksemaid õigusrikkumisi arutatakse lihtmenetlust kasutavates kohtutes, kuid isiku üle, keda süüdistatakse raskemas õigusrikkumises, ei saa kohut pidada ilma vandekohtuniketa. Põhiseadus sisaldab ka sätteid erikohtute loomise kohta, eesmärgiga tagada tõhus õigusemõistmine küsimustes, milles üldkohtud ei suudaks seda teha.

Üldsus võib viibida kõigil kohtuistungitel, välja arvatud juhul kui kohus töötab n.ö kinniste uste taga, mis tähendab, et kohtuistung on üldsusele suletud.

Tsiviilasju menetlevate kohtute korraldus:

Ülemkohus	Kõrgem Kohus
(Dublinis) Apellatsioonikohtus	(Dublinis) Täielik algne pädevus ning ringkonnakohtu ja teatavate muude kohtute otsuste peale esitatud apellatsioonkaebuste lahendamise pädevus
Ringkonnakohtus	Piirkonnakohtus
(iga 26 krahvkonna keskus) Algne pädevus, kui hagihind on alla 38 092,14 euro, ning piirkonnakohtu ja teatavate muude kohtute otsuste peale esitatud apellatsioonkaebuste lahendamise pädevus	(24 piirkonnas) Algne pädevus, kui hagihind on alla 6348,69 euro (kaasa arvatud väiksemate kohtuvaidluste menetlus teatavate tarbijakaebuste korral, mille nõude väärtus ei ole suurem kui 1269,74 eurot)

Viimati uuendatud: 11/11/2021

Käesoleva veebilehe asjaomaseid keeleversioone haldavad asjaomased liikmesriigid. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastada tõlkeversioonides. Euroopa Komisjon ei võta vastutust selles dokumendis sisalduva ega viidatud teabe ega andmete eest. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.

Kohtukorraldus liikmesriikides - Kreeka

Sellel lehel antakse ülevaade Kreeka kohtusüsteemist.

Kohtukorraldus – kohtusüsteemid

Õigusemõistmine on Kreekas üks riigi kolmest ülesandest. Koosõlas **võimude lahususe põhimõttega** on kohtuvõim seadusandliku ja täidesaatva võimu asutustest **sõltumatu**.

Kohtute liigid – lühikirjeldus

Kreeka kohtud on jagatud järgmistesse peamistesse **kategooriatesse**:

halduskohtud (*Dioikitika dikastiria*);

tsiviilkohtud (*Política dikastiria*);
kriminaalkohtud (*Poinika dikastiria*).

Kohtute haldamine

Kohtuid haldavad kohtuametnikud, sõltuvalt asjaoludest kas kohtu esimees või kolmeliikmeline kohtunõukogu.

Kohtute hierarhia

Tsiviilkohtud:

kassatsioonikohus (*Areios Pagos*), apellatsioonikohus, esimese astme kohtud, rahukohtud.

Kriminaalkohtud:

kassatsioonikohus, apellatsioonikohtud, kriminaalkohtud, vääртеasjade kohtud.

Halduskohtud:

Kreeka kõrgeima halduskohtuna tegutsev riiginõukogu, teise astme halduskohtud, halduskohtud.

Seonduvad lingid

[Kreeka kõrgeima halduskohtuna tegutsev riiginõukogu](#)

[Ateena esimese astme halduskohus](#)

[Ateena esimese astme kohtu juures tegutsev prokuratuur](#)

[Justiitsministeerium](#)

[Kassatsioonikohus](#)

Viimati uuendatud: 27/10/2021

Käesoleva veebilehe asjaomaseid keeleversioone haldavad asjaomased liikmesriigid. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Euroopa Komisjon ei võta vastutust selles dokumendis sisalduva ega viidatud teabe ega andmete eest. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.

Juhime tähelepanu sellele, et käesoleva lehekülje [es](#) originaalkeelset versiooni on hiljuti muudetud. Valitud keeleversiooni meie töötajad parajasti tõlgivad.

Kohtukorraldus liikmesriikides - Hispaania

Käesolevas osas antakse üldine ülevaade Hispaania kohtusüsteemist.

Kohtukorraldus. Kohtusüsteem.

Kohtute haldamine

Kaasaegsete kohtusüsteemide seas vastab Hispaania süsteem Mandri-Euroopa õigussüsteemile.

Nimetatud süsteemi peamised omadused on järgmised:

avaliku ja erasektori eraldatus õiguskorras, õiguse jagunemine riigi-, kriminaal-, haldus-, maksu-, tsiviil-, äri-, sotsiaal- ja protsessiõiguseks; seaduste ja kirjutatud õiguse üliluslikkus tsiviilkoodeksis määratud allikate süsteemis, kuhu kuuluvad seadus, tava ja üldised õiguspõhimõtted; kohtute hierarhiline korraldus ja edasikaebamiste süsteemi olemasolu.

Kohtute liigid – lühikirjeldus

Hispaania 1978. aasta põhiseaduses on sätestatud, et Hispaania on demokraatlik sotsiaalne õigusriik, mis peab oma õiguskorra ülimateks väärtusteks vabadust, õiglust, võrdsust ja poliitilist pluralismi.

Põhiseaduse aluseks on Hispaania riigi lahutamatu ühtsus ja kõikide hispaanlaste ühine ja jagamatu kodumaa, ta tunnustab Hispaanias elavate rahvaste ja piirkondade õigust autonoomiale ja nendevahelist solidaarsust ning annab sellele tagatise.

Põhiseaduse VI peatükk on pühendatud kohtuvõimule ja selle paragrahvis 117 on sätestatud, et kohtute korralduse ja toimimise aluseks on jurisdiktsiooni ühtsuse põhimõte.

Hispaania kohtute korraldus tugineb kõigile neile põhimõtetele, millest tulenevalt on üks ühtne üldkohtutest koosnev kohtusüsteem.

Erinevate kohtute vahel on töö jaotatud vastavalt pädevusele – kohtuasi, hagi hind, isik, funktsioon ja territoorium –, kuna erinevate pädevustega erinevate kohtute olemasolu ei ole jurisdiktsiooni ühtsuse põhimõttega vastuolus.

Selleks et kohtuorganit võiks lugeda üldkohtuks, peab see Hispaania 1978. aasta põhiseaduse paragrahvi 122 kohaselt olema reguleeritud kohtuvõimu alusseadusega.

Tuleb eristada kolme põhiaspekti:

territoriaalne aspekt;

kohtute jagunemine ühe või mitme kohtunikuga kohtuteks;

pädevus.

Territoriaalne aspekt

Vastavalt 1. juuli 1985. aasta alusseadusele 6/1985, mis käsitleb kohtuvõimu, on riik kohtumõistmise eesmärkidel **territoriaalselt** jagatud linnadeks, ringkondadeks (*partidos*), provintsideks ja autonoomseteks piirkondadeks, kus kohtuvõimu teostavad rahukohtud (*Juzgados de Paz*), esimese astme ja eeluurimise kohtud (*Juzgados de Primera Instancia e Instrucción*), halduskohtud (*Juzgados de lo Contencioso-Administrativo*), töökohtud (*Juzgado de lo Social*), vangide heaolu- ja järelevalveküsimustega tegelevad kohtud (*Juzgados de Vigilancia Penitenciaria*) ja noorsookohtud (*Juzgados de Menores*), provintsikohtud (*Audiencias Provinciales*) ja autonoomsete piirkondade kõrgema astme kohtud (*Tribunales Superiores de Justicia*). Kogu riigi territooriumil teostavad kohtuvõimu riigikohus (*Audiencia Nacional*), ülemkohus (*Tribunal Supremo*), eeluurimise keskkriminaalkohtud (*Juzgados Centrales de Instrucción*) ja piirkonna halduskohtud (*Juzgados Centrales de lo Contencioso-administrativo*).

Kohtute jagunemine ühe või mitme kohtunikuga kohtuteks

Üks kohtunik on kõikides kohtutes, välja arvatud ülemkohus, riigikohus, autonoomsete piirkondade kõrgema astme kohtud ja provintsikohtud.

Ülemkohtu koosseisu kuuluvad esimees, osakondade esimehed (*presidentes de sala*) ja seadusega igale osakonnale ette nähtud kõrgema astme kohtunikud (*magistrados*). Ülemkohtul on viis osakonda: tsiviil-, kriminaal-, haldus-, sotsiaalasjade- ja sõjaväeosakond.

Riigikohtu (*Audiencia Nacional*) koosseisu kuuluvad esimees, osakondade esimehed ja seadusega igale osakonnale (apellatsiooni-, kriminaal-, haldus- ja sotsiaalasjade osakond) ette nähtud kõrgema astme kohtunikud.

Autonoomsete piirkondade **kõrgema astme kohtud** (*Tribunales Superiores de Justicia*) koosnevad neljast osakonnast (tsiviil-, kriminaal-, haldus- ja sotsiaalasjade osakond). Kohtute koosseisu kuuluvad esimees, kes juhib ka tsiviil- ja kriminaalosakonda, osakondade esimehed ja seadusega igale osakonnale ette nähtud kõrgema astme kohtunikud.

Provintsi kohtutesse (*Audiencias Provinciales*) kuuluvad esimees ja kaks või enam kõrgema astme kohtunikku. Nad arutavad tsiviil- ja kriminaalasju ning kohus võib olla jaotatud vastavateks osakondadeks.

Kohtuamet

Kohtuvõimu alusseaduses esitatud määratluse kohaselt on kohtuamet (*Oficina Judicial*) haldusorganisatsioon, kes abistab kohtunikke ja kohtuid nende igapäevases töös.

Kohtuamet loodi selleks, et parandada kohtumenetluste tõhusust, tulemuslikkust ja läbipaistvust, lihtsustada kohtuasjade lahendamist ning soodustada koostööd ja koordineerimist erinevate ametiasutuste vahel. Amet loodi seega vastusena püüdlusele tagada sellise kvaliteetse avaliku teenuse osutamine, mis arvestaks inimeste huvidega, vastaks põhiseaduslikele väärtustele ja lähtuks inimeste tegelikest vajadustest.

Tegemist on uue organisatsioonilise mudeliga, mille raames võetakse kasutusele moodsad juhtimismeetodid, mille aluseks on eri haldusüksuste kombinatsioon: kohtumenetluses otsest abi pakkuvad üksused, mis on sarnased kohtumajadega (*juzgados*), mis abistavad kohtunikke nende ametiülesannete täitmisel, ning ühised menetlustalitused, mille tööd juhivad kohtusekretärid (*Secretarios Judiciales*) ja kus täidetakse kõik tööülesanded ja tehakse kõik otsused, mis ei ole otseselt seotud õigusemõistmisega, nagu dokumentide vastuvõtmine, kohtukutsete esitamine, kohtuotsuste täitmisele pööramine, kohtuvälised menetlused, taotlus menetluse alustamiseks, poolte teavitamine, menetlusega seotud probleemide lahendamine jne.

Ühiseid menetlustalitusi on kolm liiki:

ühine üldtalitus;

ühine kohtuasjade haldamise talitus;

ühine kohtuotsuste täitmisele pööramise talitus.

Uus organisatsiooniline mudel võeti esmakordselt kasutusele 2010. aasta novembris Burgoses ja Murcias. Veebruaris 2011 loodi kohtuametid Cácereses ja Ciudad Realis ning 2011. aasta juunis Leonis, Cuencas ja Méridas. Samuti loodi kõnealune amet 2013. aastal Ceutas ja Melillas. Kohtuametid eksisteerivad kõrvuti varem loodud kohtumajadega (*juzgados* ja *tribunals*), mis asuvad kõikjal Hispaanias.

Kohtute pädevus

Lisaks territoriaalsele aspektile on kohtutel erinev pädevus vastavalt kohtuasjadele, mida nad arutavad, ja selle järgi **jagunevad kohtud neljaks**.

Tsiviilkohtud arutavad asju, mis ei ole selgesõnaliselt määratud mõnele teisele kohtule. Seetõttu võib neid nimetada üldkohtuteks.

Kriminaalkohtud arutavad kriminaalasju. Hispaania õigusele on iseloomulik, et kriminaalkuriteost tulenevat tsiviilhagi võib arutada koos kriminaalasjaga.

Sellisel juhul otsustab kriminaalkohus süüteo või õigusrikkumisega tekitatud kahjude hüvitamise.

Halduskohtud tegelevad riigiasutuste tegevuse õiguspärasuse kontrollimisega ja nende vastu esitatud rahaliste nõuetega.

Töökohtud arutavad sotsiaalõiguse valdkonna küsimusi, nagu töölepingust tulenevad individuaalsed töövaidlused töötaja ja tööandja vahel, kollektiivläbirääkimised, sotsiaalkaitsega seotud kaebused ja riigi vastu esitatud kaebused, kui riik on töösuhet käsitlevate õigusaktide kohaselt vastutav.

Lisaks nimetatud neljale kohtutüübile tegutsevad Hispaanias sõjaväekohtud.

Sõjaväekohtud moodustavad erandi jurisdiktsiooni ühtsuse põhimõttest.

Lisateavet leiate Hispaania üldkohtute lehelt.

Hispaanias ei ole erakorralisi kohtuid, aga nimetatud kohtutüüpide raames on loodud spetsialiseeritud kohtuid: näiteks naistevastase vägivalda, vangide heaolu- ja järelevalveküsimustega tegelevad kohtud ja noorsookohtud. Need on üldkohtud, aga nad on spetsialiseerunud vastavalt valdkonnale. Lisateavet leiate Hispaania erikohtute teema all.

Kohtute hierarhia

Hispaanias kehtib kaheastmeline kohtusüsteem, mis määrab kindlaks kohtute hierarhia edasikaebuste süsteemis.

Õiguskord määrab iga kohtuorgani pädevuse, millised on edasikaebamise võimalused ja mis kohtule need tuleb esitada. **Lisateavet** leiate Hispaania

üldkohtute teema all.

Õigusaktide andmebaasid

Kas juurdepääs andmebaasidele on tasuta?

Jah, juurdepääs on tasuta.

Lühike sisukokkuvõte

Õigusaktide andmebaasid. [riigi ametlik väljaanne](#).

Kohtupraktika andmebaasid. [kohtudokumentide keskus](#).

Seonduvad lingid

[HISPAANIA KOHTUTE ÜLDNÕUKOGU](#)

Viimati uuendatud: 11/03/2020

Käesoleva veebilehe asjaomaseid keeleversioone haldavad asjaomased liikmesriigid. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Euroopa Komisjon ei võta vastutust selles dokumendis sisalduva ega viidatud teabe ega andmete eest. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.

Juhime tähelepanu sellele, et käesoleva lehekülje [fr](#) originaalkeelset versiooni on hiljuti muudetud. Valitud keeleversiooni meie töötajad parajasti tõlgivad.

Kohtukorraldus liikmesriikides - Prantsusmaa

Selles jaotises esitatakse ülevaade Prantsusmaa kohtute hierarhiast.

Kohtute korraldus – üld- ja halduskohtud

Kohtute struktuur

Üldkohtud

1. Esimese astme kohtud

Tsiviilkohtud:

kõrgema astme kohus (*tribunal de grande instance*);

alama astme kohus (*tribunal d'instance*);

eritsiviilkohtud: töövaidluskohus (*Conseil de Prud'hommes*), kaubanduskohus (*Tribunal de commerce*) jt.

Kriminaalkohtud:

poliitseikohus (*tribunal de police*) – arutab väiksemaid õigusrikkumisi (*contraventions*);

paranduskohus (*tribunal correctionnel*) – arutab keskmise raskusastmega õigusrikkumisi (*délits*);

vandekohus (*cour d'assises*) – arutab raskeid õigusrikkumisi (*crimes*).

2. Teise astme kohtud: apellatsioonikohtud (*cours d'appel*)

3. Kassatsioonikohus (*cour de cassation*)

Halduskohtud

1. Esimese astme kohtud:

halduskohus (*tribunal administratif*);

erihalduskohtud: finantskohtud, näiteks regioonide kontrollikojad (*chambre régionale des comptes*), sotsiaalhoolekandekohtud (*juridictions d'aide sociale*), distsiplinaarkohtud (*juridictions disciplinaires*).

2. Teise astme kohtud:

haldusapellatsioonikohtud (*Cours administratives d'appel*);

spetsialiseerunud haldusapellatsioonikohtud (*juridictions administratives d'appel spécialisées*), näiteks kontrollikoda (*Cour des comptes*) või sotsiaalhoolekande keskkomisjon (*Commission centrale d'aide sociale*).

3. Riiginõukogu (*Conseil d'État*)

Lisateave on kättesaadav [riiginõukogu](#) veebisaidil.

Õigusvaldkonna andmebaasid

Õigusvaldkonna andmebaasid on Prantsusmaal kättesaadavad interneti vahendusel pakutava avaliku teenusena. Veebisait [Légifrance](#) sisaldab järgmist:

[kassatsioonikohtu ja apellatsioonikohtute otsused](#) (andmebaasides CASS, INCA ja CAPP);

[riiginõukogu otsused](#);

[haldusapellatsioonikohtute otsused](#);

[valik esimese astme halduskohtute otsustest](#) (andmebaasis JADE).

Kas juurdepääs neile andmebaasidele on tasuta?

Jah, juurdepääs neile andmebaasidele on tasuta.

Seonduvad lingid

[Pädevate kohtute leidmine](#)

[Õiguskorraldus – Prantsusmaa](#)

Viimati uuendatud: 19/05/2017

Käesoleva veebilehe asjaomaseid keeleversioone haldavad asjaomased liikmesriigid. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Euroopa Komisjon ei võta vastutust selles dokumendis sisalduva ega viidatud teabe ega andmete eest. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.

Juhime tähelepanu sellele, et käesoleva lehekülje originaalkeelset versiooni on hiljuti muudetud. Valitud keeleversiooni meie töötajad parajasti tõlgivad.

Kohtukorraldus liikmesriikides - Horvaatia

Horvaatia Vabariigi kohtusüsteem

Horvaatia põhiseaduses on sätestatud, et Horvaatias kehtib võimude lahususe põhimõte, mille kohaselt teostab seadusandlikku võimu Horvaatia parlament, täidesaatvat võimu Horvaatia Vabariigi valitsus ja kohtuvõimu Horvaatia kohtud. Kohtuvõimu teostajatena mõistavad kohtud õigust põhiseaduse alusel, seaduste ja muude õigusnormide alusel ning nende välisolemiste alusel, mille Horvaatia on allkirjastanud ja ratifitseerinud. Kohtufunktsiooni täidavad riikliku justiitsnõukogu nimetatud kohtunikud. Oma kohtulike ülesannete täitmisel peavad kohtunikud olema sõltumatud ja autonoomsed ning neil peab olema seadusest tulenev puutumatus. Kohtunikuamet on alaline ja kohtunik ei tohi täita mis tahes muid ametiülesandeid.

Horvaatia kohtusüsteemi korraldus

Horvaatia Vabariigi justiitsministeeriumi ülesanded

Õigusalased ja muud kohustused, mis on seotud järgmisega:

tsiviil-, kriminaal- ja kaubandusõigus ning halduskohtute haldamine; kohtunike, prokuröride ning kohtute, väärtemenetlusi läbiviivate avalik-õiguslike süüdistusasutuste ja kriminaalkaristuste täideviimise eest vastutavate asutuste personali töökorraldus, toimimine ja ametialane koolitamine; haldusalased ja muud ülesanded, mis on seotud notarite ja prokuröride tööga, kohtukulude ja notaritasudega, rahvusvahelise õigusabi ja muud liiki õigusabi andmisega, kriminaalkaristuste täideviimisega, armuandmisega ja tingimusliku vabastamisega, kuriteoohvrite ja tunnistajate abistamise süsteemi arvutiseerimisega, institutsionaliseerimisega ja koordineerimisega kohtusüsteemi raames; tegevus, mis on seotud teabe andmise ja toetuse pakkumisega kuriteoohvritele ja tunnistajatele, hüvitise maksimisega alusetult vahistatud isikutele ja alusetult süüdimõistetutele; ning kuriteoohvritele rahalise hüvitise maksimisega seotud haldusalased ülesanded.

Järelevalve tegemine kohtute, prokuratuuri ja väärtemenetlusi läbiviivate asutuste administratsiooni tegevuse üle.

Haldusalased ja muud ülesanded, mis on seotud järgmisega:

omandiõigus; omandiküsimused seoses sundvõõrandamisega ning muud omandile seatud piirangud; omandiküsimused seoses ehitamise, põllumajandus- ja metsamaaga, maakorraldusega, maa ja ehitiste ostu ja müügiga ning sellise põllumajandustegevusega, mis ei kuulu teiste valitsusasutuste pädevusse; välisriigi kodanike omand; Jugoslaavia kommunistliku korra ajal konfiskeeritud vara eest hüvitise maksimine, mis ei kuulu teiste valitsusasutuste pädevusse; omandiga seotud õigusjärglus ning endise Jugoslaavia Sotsialistliku Föderatiivse Vabariigi õigused ja kohustused.

Haldus- ja kutsealased ülesanded, mis on seotud Horvaatia Vabariigi valitsuse koostööga rahvusvaheliste kriminaalkohtutega, Horvaatia Vabariigi esindamisega Euroopa Inimõiguste Kohtus Strasbourgis, Rahvusvahelises Kohtus ja teistes rahvusvahelistes kohtutes (välja arvatud juhul, kui Horvaatia valitsuse eriohtusega on ette nähtud teisiti), ning inimõiguste ja rahvusvahemuste kaitsega seotud ülesanded.

Ülesanded, mis on seotud Horvaatia osalemisega Euroopa Liidu asutuste töös ja mis kuuluvad ministeeriumi pädevusse.

Muud eriohtuse normide kohaselt ministeeriumi pädevusse kuuluvad ülesanded.

Kohtuakadeemia

Kohtuakadeemia on sõltumatu avalik-õiguslik asutus, mis pakub kvaliteetset kutsealuse õpet kohtuorganite praktikantidele ja kohtuametnike riikliku kooli õpilastele ning korraldab ja täiustab pidevalt kohtuametnike ja kohtuorganite nõunike elukestvat õpet.

Struktuur

Kohtuametnike riiklik kool.

Praktikantide, kohtuorganite nõunike ja kohtuametnike kutseõppe direktoraat:

piirkondlikud keskused asuvad Zagrebi, Spliti, Rijeki, Osijeki ja Varaždini maakonnakohtute juures;

kohtuakadeemia tegevust korraldavad kohtunikud, prokurörid, ülikoolide õppejõud ja teised eksperdid.

Kohtuakadeemia on aktiivselt kaasatud rahvusvahelisse koostöösse ning osaleb Euroopa Liidu projektides nii abisaaja kui ka osalejana. Need projektid on suunatud akadeemia institutsioonilisele tugevdamisele ja akadeemia sihtrühmade kutsealasele täiendamisele.

[Kohtuakadeemiat käsitlev seadus](#)

Horvaatia Vabariigi kohtud

Kohtute korraldus, pädevus ja kohtualluvus on reguleeritud kohtute seadusega.

Horvaatia Vabariigis teostavad kohtuvõimu kohtud kui eraldiseisvad riigiasutused. Kohtud teostavad oma võimu autonoomselt ja sõltumatult seadusega sätestatud ulatuses ja neile antud pädevuse piires.

Kohtud kaitsevad Horvaatia õiguskorda, mis on kehtestatud põhiseadusega, seadustega ja välislepingutega, ning tagavad seaduste ühetaolise kohaldamise ja kõigi isikute võrdse kohtlemise seaduse ees.

Kohtud teevad otsuseid asjades, mis käsitlevad põhilisi inimõigusi ja kohustusi, Horvaatia Vabariigi ning kohalike ja piirkondlike omavalitsusüksuste õigusi ja kohustusi ning teiste juriidiliste isikute õigusi ja kohustusi. Nad määravad karistusi ning võtavad muid meetmeid kuritegusid, väärtegusid ja muid seadustes ja teistes õigusaktides sätestatud õigusrikkumisi toime pannud isikute suhtes, hindavad avalik-õiguslike haldusametite antud üld- või üksikaktide õiguspärasust, teevad otsuseid kodanike isiklike suhteid käsitlevates vaidlustes, töö-, kaubandus- ja varalistes vaidlustes ning muudes tsiviilasjades ning menetlevad ka muid seaduses sätestatud kohtuasju.

Kohtud mõistavad õigust lähtuvalt põhiseadusest, seadustest, välislepingutest ja muudest kehtivatest õiguse allikatest.

Horvaatia Vabariigis teostavad kohtuvõimu **üld-** ja **erikohtud** ning **Horvaatia Vabariigi ülemkohus**.

Üldkohtud on munitsipaal- ja maakonnakohtud.

Erikohtud on kaubanduskohtud, halduskohtud, väärteoasjade kohtud, Horvaatia Vabariigi kõrgem kaubanduskohus, Horvaatia Vabariigi kõrgem halduskohus ja Horvaatia Vabariigi kõrgem väärteoasjade kohus.

Munitsipaalkohtute ja väärteoasjade kohtute tööpiirkond hõlmab ühe või mitme omavalitsuse territooriumi, ühte või mitut linna või linnaosa. Maakonna-, kaubandus- ja halduskohtute tööpiirkond hõlmab ühe või mitme maakonna territooriumi.

Horvaatia Vabariigi kõrgema kaubanduskohtu, Horvaatia Vabariigi kõrgema halduskohtu, Horvaatia Vabariigi kõrgema väärteoasjade kohtu ja Horvaatia Vabariigi ülemkohtu tööpiirkond hõlmab kogu Horvaatia Vabariigi territooriumi.

Horvaatia Vabariigi ülemkohus on Horvaatia kõrgeim kohtuorgan.

Seadusega võidakse luua muid üld- või erikohtuid, mis on pädevad teatavas tehnilises või õigusvaldkonnas.

Horvaatia Vabariigi ülemkohus

Maakonnakohtud (15)	Kõrgem kaubanduskohus (1)	Kõrgem halduskohus (1)	Kõrgem väärteoasjade kohus (1)
Munitsipaalkohtud (67)	Kaubanduskohtud (7)	Halduskohtud (4)	Väärteoasjade kohtud (61)

*NB! Alates 1. aprillist 2015 hakkab toimima uus munitsipaal- ja kaubanduskohtute võrgustik, mis koosneb 24 munitsipaalkohtust ja kaheksast kaubanduskohtust. Alates 1. juulist 2015 seatakse sisse uus väärteoasjade kohtute võrgustik, mis koosneb 22 kohtust. Need on reguleeritud [kohtute seadusega \(tööpiirkonnad ja asukohad\)](#) (Horvaatia Vabariigi ametlik väljaanne *Narodne novine (NN) nr 128/14*).*

Käesoleval teabelehel esitatud teave on koostamise ajal ajakohane ja täpne, kuid seda muudetakse pärast 1. aprilli 2015 ja 1. juulit 2015.

Horvaatia Vabariigi ülemkohus asub Zagrebis.

See kohus tagab õiguse ühetaolise kohaldamise ja kõigi võrdse kohtlemise seaduse ees.

Ülemkohus teeb konkreetsetes õigusaktides sätestatud juhtudel otsuseid tavapärase õiguskaitsevahendite kohta.

Ülemkohus teeb otsuseid erakorralistes õiguskaitsevahendite kohta seoses Horvaatia kohtute tehtud lõplike otsustega.

Ülemkohus teeb konkreetsetes õigusaktides sätestatud juhtudel otsuseid kohtualluvuskonfliktide kohta.

Ülemkohus arutab kohtupraktikaga seotud jooksvaid õigusküsimusi, analüüsib kohtunike, nõunike ja kohtu praktikantide kutsealase täiendamise vajadust ning täidab muid seaduses sätestatud ülesandeid.

Horvaatia Vabariigi ülemkohus

Trg Nikole Šubića Zrinskog 3

10 000 Zagreb

Tel: +385 1 486 2222, +385 1 481 0036

Faks: +385 1 481 0035

E-post: vsrh@vsrh.hr

[http://www.vsrh.hr/](http://www.vsrh.hr)

[Kohtute seadus](#)

[Kohtute seadus \(tööpiirkonnad ja asukohad\)](#)

Need seadused on jõus teabelehe koostamise ajal.

Vastu võeti uus kohtute seadus (tööpiirkonnad ja asukohad), millega asendatakse kehtivad seadused. See seadus avaldati ametlikus väljaandes (NN) nr 128/14 ja jõustub 1. aprillil 2015. aastal või 1. juulil 2015. aastal.

Korruptsiooni ja organiseeritud kuritegevuse vastu võitlemise büroo

Korruptsiooni ja organiseeritud kuritegevuse vastu võitlemise büroo on eriprokuröri büroo, mille tööpiirkond hõlmab kogu Horvaatia Vabariigi territooriumi.

Büroo täidab prokuratuuri ülesandeid korruptsiooni ja organiseeritud kuritegevust käsitlevates asjades.

Korruptsiooni ja organiseeritud kuritegevuse vastu võitlemise büroo

Gajeva 30a

10 000 Zagreb

Tel: +385 1 459 1874

Faks: + 385 1 459 1878

E-post: tajnistvo@uskok.dorh.hr

Korruptsiooni ja organiseeritud kuritegevuse vastu võitlemise bürood käsitlev seadus

Viimati uuendatud: 20/07/2016

Käesoleva veebilehe asjaomaseid keeleversioone haldavad asjaomased liikmesriigid. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Euroopa Komisjon ei võta vastutust selles dokumendis sisalduva ega viidatud teabe ega andmete eest. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.

Kohtukorraldus liikmesriikides - Itaalia

Selles osas antakse ülevaade Itaalia kohtusüsteemi kohta.

Kohtukorraldus – kohtusüsteemid

Itaalia kohtusüsteem põhineb tsiviilõigusel.

Nii kohtuniku kui ka prokuröri ülesandeid täidavad kohtu liikmed. Haldusülesandeid täidab justiitsministeerium.

Kohtute ülesanded jagunevad järgmiselt :

tsiviil- ja kriminaalasjad;

haldusasjad;
raamatupidamist käsitlevad asjad;
sõjaväeasjad;
maksuasjad.

Haldusasu on pädevad lahendama maakonna halduskohtud (*Tribunali Amministrativi Regionali* või *TAR*) ning riiginõukogu (*Consiglio di Stato*). Raamatupidamist käsitlevate asjade lahendamise pädevus kuulub riigikontrollile (*Corte dei conti*). Selle prokuratuur asub kõnealuse kohtu juures. Maksuasju on pädevad lahendama provintside ning piirkondade maksukomisjonid.

Sõjaväeasjade lahendamise pädevus kuulub sõjaväekohtutele, sõjaväe apellatsioonikohtutele, järelevalvet teostavatele sõjaväekohtutele, sõjaväekohtute juures tegutsevatele sõjaväeprokuröridele, sõjaväeasjade apellatsioonikohtute juures tegutsevatele sõjaväe juhtivprokuröridele ning kassatsioonikohtu juures tegutsevatele sõjaväe peaprokuröridele.

Tsiviil- ja kriminaalasju on pädevad lahendama kohtusüsteemi kuuluvad kohtunikud, kes on jagatud kohtunikeks ja prokurörideks ning täidavad vastavalt kohtuniku ja uurija ülesandeid.

Kohtute haldamine

Põhiseaduse kohaselt vastutab kohtute haldamise eest oma erilise funktsiooni, rolli ja seotuse tõttu kohtutega kõigist valitsusasutustest justiitsministeerium. Pärast väga põhjalikku avalikku uurimist määratakse kohtunikud teatavas valdkonnas pädevate kohtute juurde, võttes arvesse nende isiklike eelistusi. Neid ei ole võimalik ametisse nimetada, ülendada, ametist tagandada, üle viia ega karistada ilma kohtunike ülemkoguga (*Consiglio Superiore della Magistratura* või *CSM*) nõu pidamata ja neid kaitsvate eriliste tagatisteta.

Kõiki kohtunikega seotud küsimusi peab hindama CSM, kes kaitseb kohtunike sõltumatust ning staatust.

CSM-i presidendiks on Itaalia Vabariigi President.

Justiitsministeerium täidab oma haldus- ja organisatsioonilisi ülesandeid kahel tasandil:

oma kesketes struktuurides (*dipartimenti*), mis asuvad peamiselt Roomas ning erilistes pädevusvaldkondades ka kohalikes osakondades; erinevates kohtutes.

Haldusfunktsioon hõlmab ka vastutust kohtu töötajate eest.

Kohtutes (või prokuratuurides) on juhtiv roll:

eesistujal, kes vastutab kohtunike tegevuse eest ning teeb otsuseid ametialastes küsimustes;

kohtusekretäril (*dirigente*), kes korraldab kohtu teenuste osutamist üldsusele ning kohtunike ja prokuröride sisemist assisteerimist. *Dirigente* on kõrgeim haldusametnik.

Kohtute liigid – lühikirjeldus

Kohtud jagunevad järgmiselt:

Esimene aste

rahukohtunikud (*giudici di pace*) – aukohtunikud (kohtukaasistujad), lahendavad vähem tähtsaid tsiviil- ja kriminaalasju;

kohtud (*tribunali*) – lahendavad keerulisemaid kohtuasju;

esimese astme kriminaalkohtud (*ufficio di sorveglianza*) – lahendavad esimese astme kohtutena karistusõigusega seotud kohtuasju (vangide küsimused, süüdimõistmised jne);

alaealiste kohtud (*tribunale per i minorenni*).

Teine aste

Selleks et kaevata edasi esimene otsus faktiliste asjaolude või seaduse tõlgendamise alusel:

apellatsioonikohtud (*corte d'appello*);

teise astme kriminaalkohtud (*tribunale di sorveglianza*) – teise astme (ning mõnel erijuhul esimese astme) kohtud karistusõigusega seotud kohtuasjades.

Kolmas aste

Kohtuvigade parandamiseks kõrgeimas astmes:

Ülemkohus (*corte di cassazione*) – üldise pädevusega lõppastme kohus.

Üldkohtutes on ka spetsiaalsed osakonnad. Assiiside kohtutes (*corti d'assise*) lahendavad kohtuasju kaks elukutselist kohtunikku ning kuus vandekohtunikku. Vandekohtunikud valitakse kodanike hulgast lühikeseks ajavahemikuks tegema koostööd ning esindama erinevaid ühiskonnarühmi.

Kõnealused kohtud lahendavad raskeid kuritegusid käsitlevaid kohtuasju (mõrvad, rasked vägivallateod jms).

Kohtumenetluses prokuröri rolli täitvad kohtunikud on järgmised:

esimese astme juhtivprokurörid (*procuratore della Repubblica presso il Tribunale*) ning nende asetäitjad (*sostituti procuratori*);

teise astme juhtivprokurörid (*procuratore generale presso la Corte d'appello*) ja nende asetäitjad (*sostituti procuratori generali*);

ülemkohtu peaprokurör (*procuratore generale presso la Corte di cassazione*) ning tema asetäitjad (*sostituti procuratori generali*).

Itaalias täidavad prokuröride ülesandeid elukutselised kohtunikud, kelle tegevuse üle teostavad järelevalvet vastava prokuratuuri juhid. See toimib teatava hierarhiana, mis kehtib ainult prokuratuuride puhul.

Kohtute hierarhia

	Tsiviiliasjade lahendamise pädevus	Kriminaalasjade lahendamise pädevus	Alaealistega seotud asjade lahendamise pädevus	Karistusõigusega seotud asjade lahendamise pädevus
I aste	Rahukohtunik	Rahukohtunik	Alaealiste kohus	Esimese astme kriminaalkohus / teise astme kriminaalkohus
II aste	Kohus	Kohus	Apellatsioonikohtu spetsiaalne osakond	Teise astme kriminaalkohus
	Apellatsioonikohus	Apellatsioonikohus		
Kohtuvigade parandamine	Ülemkohus (või kassatsioonikohus)	Ülemkohus (või kassatsioonikohus)	Ülemkohus (või kassatsioonikohus)	Ülemkohus (või kassatsioonikohus)

Õigusaktide andmebaasid

Teavet kohtute, justiitsministeeriumi ja erinevate kohtute pädevuse kohta ning nende kontaktandmed leiab [Itaalia justiitsministeeriumi](#) veebisaidilt.

Teavet Itaalia kohtusüsteemi kohta itaalia, inglise ja prantsuse keeles leiab [kohtunike ülemkogu](#) veebisaidilt.

Mõlemale veebisaidile on juurdepääs tasuta.

Viimati uuendatud: 24/02/2020

Käesoleva veebilehe asjaomaseid keeleversioone haldavad asjaomased liikmesriigid. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Euroopa Komisjon ei võta vastutust selles dokumendis sisalduva ega viidatud teabe ega andmete eest. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.

Kohtukorraldus liikmesriikides - Küpros

Kohtukorraldus – kohtusüsteemid

Kohtute haldamine

Kuni 1960. aastani oli Küpros Briti koloonia ning kohtusüsteem põhineb peaaegu täielikult Inglismaa õigussüsteemil ja õigusakte võeti vastu tavaõiguse ja õigluse põhimõtete kohaselt.

Küprose Vabariigi loomisest alates kehtinud kohtusüsteemi on mõjutanud Inglismaa kohtusüsteem. Küprose Vabariigi kohtud kohaldavad järgmisi õigusakte:

Küprose Vabariigi põhiseadus (Σύνταγμα της Κυπριακής Δημοκρατίας)

Põhiseaduse artikli 188 alusel vastu võetud õigusaktid

Tavaõigus ja õigluse põhimõtted

Esindajatekojas (Βουλή των Αντιπροσώπων) vastu võetud õigusaktid.

PIIRKONNAKOHTUD (ΕΠΑΡΧΙΑΚΑ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΑ)

KRIMINAALKOHTUD (ΚΑΚΟΥΡΓΓΙΟΔΙΚΕΙΑ)

PEREKONNAKOHTUD (ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΑ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΑ)

ÜÜRILEPINGUTE KOHUS (ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΑ ΕΛΕΓΧΟΥ ΕΝΟΙΚΙΑΣΕΩΝ)

TÕÕVAIDLUSTE KOHUS (ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΑ ΕΡΓΑΤΙΚΩΝ ΔΙΑΦΟΡΩΝ)

SÕJAVÄEKOHUS (ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ)

Pärast küprose Vabariigi ühinemist Euroopa Liiduga 2004. aastal muudeti Küprose Vabariigi põhiseadust nii, et ELi õigus muutus ülimuslikuks.

Kohtute liigid – lühikirjeldus

Küprose kohtusüsteem on kaheastmeline: ülemkohus (Ανώτατο Δικαστήριο) (teine aste) ning järgmised allpool loetletud esimese astme kohtud:

· ÜLEMKOHUS (ΑΝΩΤΑΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ)

Kohtute andmebaasid

Ametlik kohtute andmebaas puudub. Olemas on mitmeid eraveebisaidi, millest osa saab kasutada tasuta eest ja osadele on juurdepääs tasuta.

Andmebaasid sisaldavad teavet kohtuotsuste ja esmaste õigusaktide kohta.

Seonduvad lingid

 [Küprose ülemkohus](#) (Ανώτατο Δικαστήριο Κύπρου)

Viimati uuendatud: 02/07/2020

Käesoleva veebilehe asjaomaseid keeleversioone haldavad asjaomased liikmesriigid. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Euroopa Komisjon ei võta vastutust selles dokumendis sisalduva ega viidatud teabe ega andmete eest. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.

Valitud keeleversiooni meie töötajad parajasti tõlgivad.

Järgmised keeleversioonid on juba tõlgitud.

Kohtukorraldus liikmesriikides - Läti

Selles osas antakse ülevaade Läti kohtusüsteemist.

Kohtukorraldus - kohtusüsteem

Lätis on sõltumatu kohtuvõim (seadusandliku ja täidesaatva võimu kõrval) ja kolmeastmeline kohtusüsteem. Põhiseaduse kohaselt mõistavad Lätis õigust piirkondlikud ja linnakohtud, ringkonnakohtud ja ülemkohus ning sõja- või erakorralises olukorras ka sõjaväekohtud.

Kohtute haldamine

Vastavalt kohtute pädevuse seadusele (*likums "Par tiesu varu"*) on kohtute haldamisel tähtsaim riigiasutus **justiitsministeerium**.

Justiitsministeerium:

võib anda välja sisemäärusi piirkondlike ja linnakohtute, ringkonnakohtute ja kinnistusosakondade haldustegevuse korraldamiseks;

võib nõuda piirkondlikelt ja linnakohtutelt, ringkonnakohtutelt ja kinnistusosakondadelt teavet, mis on vajalik tema seadusjärgsete kohustuste täitmiseks;

vastutab piirkondlike või linnakohtute, ringkonnakohtute ja kinnistusosakonna organisatsioonilise juhtimise eest;

teostab järelevalvet piirkondlike ja linnakohtute, ringkonnakohtute ja kinnistusosakonna organisatsioonilise juhtimise üle.

Kohtute amet (Tiesu administrācija) peab korraldama ja tagama piirkondlike ja linnakohtute, ringkonnakohtute ja kinnistusosakondade haldamise. Amet vastutab justiitsministri ees, kes tegutseb justiitsministeeriumi alluvuses.

Ülemkohus (Augstākā tiesa) ei ole administratiivselt seotud ei piirkondlike ja linna- ega ringkonnakohtutega. Ülemkohtu tööd korraldab ülemkohtu esimees.

Selle ülesande täitmiseks on ülemkohtu juurde loodud eraldi kantselei – ülemkohtu talitus (*Augstākās tiesas Administrācija*).

Kohtunõukogu (Tieslietu padome) on kohtusüsteemi põhimõtete ja strateegia koostamises ning kohtusüsteemi korralduse täiustamises osalev kollegiaalne organ.

Kohtute liigid: lühikirjeldus ja hierarhia

Üldkohtud: esimese astme kohtud ja apellatsioonikohtud

Piirkondlikud ja linnakohtud (rajonu (pilsētu) tiesas) on esimese astme kohtud tsiviil-, kriminaal- ja haldusasjades. Piirkondlikul või linnakohtul võib olla

struktuuriüksuseid, st vastava piirkondliku või linnakohtu tööpiirkonnas eri kohtades asuvaid kohtumajasid. Piirkondlikul ja linnakohtul võib olla

kinnistusosakond (zemesgrāmatu nodaļa). Kinnistusosakond haldab kinnistusregistrit (kuhu kantakse kinnisvara ja omandiga seotud õigused) ning menetleb vaidlustamata täitmisele pööramise nõudeid, võlanõudeid ja oksjonitehingute heakskiitmist käsitlevaid nõudeid.

Ringkonnakohtud (apgabaltiesa) menetlevad apellatsioonikohtutena tsiviil-, kriminaal- ja haldusasju kolmest ringkonnakohtunikust koosnevas kohtukoosseisus. Ringkonnakohtul võib olla struktuuriüksuseid, st vastava ringkonnakohtu tööpiirkonnas eri kohtades asuvaid kohtumajasid.

Vastavalt kohtute pädevuse seadusele võivad **sõjaväekohtud** kokku tulla eri- ja sõjaolukorras. Vastavalt sõjaväekohtu seadusele luuakse

sõjaväekohtud justiitsministri korraldusel. Sellisel juhul hakkavad tegutsema üks või mitu esimese astme sõjaväekohtu ja üks teise astme sõjaväekohtu.

Ülemkohus

Ülemkohtul (Augstākā tiesa) on senat, mis koosneb kolmest osakonnast (*departamenti*) (tsiviilasjad, kriminaalasjad, haldusasjad) ja kahest kolleegiumist (*palātas*) (tsiviilasjad ja kriminaalasjad). Ülemkohus on apellatsioonikohtu õigusküsimustega (*kasācijas*) seotud asjades, kui seadusega ei ole teisiti sätestatud. Ülemkohtul oli 31. detsembrini 2014 kaks kolleegiumi (tsiviilasjad ja kriminaalasjad), kuid 1. jaanuarist 2015 kuni 31. detsembrini 2016 on kohtul vaid tsiviilasjade kolleegium.

Täiskogu (plēnums) on ülemkohtu kohtunike üldkogu. Täiskogu arutab õigusnormide tõlgendamise seotud küsimusi. Samuti valib üldkogu

distsiplinaarkohtu (*Disciplinārtiesa*) liikmed. Distsiplinaarkohus koosneb kuuest ülemkohtu osakondade kohtunikust. Distsiplinaarkohus tuleb kokku, et

hinnata kohtunike distsiplinaarkomisjoni (*Tiesnešu disciplinārkolēģija*) otsuste seaduspärasust. Õigusnormide tõlgendamise kiireloomulisi juhtumeid võib õigusnormide ühetalaise kohaldamise huvides arutada ülemkohtu täiskogu asemel ka vastava kolleegiumi või osakonna täiskogu.

Konstitutsioonikohus (*Satversmes tiesa*) on sõltumatu kohtuasutus, mis arutab talle põhiseadusega määratud pädevuse raames seaduste ja muude õigusaktide põhiseaduslikkuse küsimusi. Konstitutsioonikohus arutab ka konstitutsioonikohtu seadusega tema pädevusse määratud asju.

Õigusvaldkonna andmebaasid

Lätil on järgmised õigusvaldkonna andmebaasid:

☞ **Justiitsministeeriumi** veebisait sisaldab üldteavet kohtusüsteemi ja kohtuga seotud ametite kohta (vannutatud notarid, kohtutäiturid) ning linke muudele kohtusüsteemiga seotud veebisaitidele.

Läti riigi portaali ☞ **Latvija.lv**

Portaal „Latvija.lv” võimaldab juurdepääsu valitsuse ja kohalike omavalitsuste asutuste võrguressurssidele. Teave on portaalis esitatud teemade kaupa.

Portaali e-teenuste (**E-pakalpojumi**) rubriik pakub juurdepääsu e-teenustele, mis põhinevad e-teenuste kesksel infrastruktuuril. See pakub kasutajatele virtuaalruumi, kus taotleda ja saada valitsuse ja kohalike omavalitsuste asutuste e-teenuseid, jälgida nende teenuste pakkumise seisu ja saada teavet tulemuste kohta.

Teenuste otsimise rubriik (teenustekataloog, *Pakalpojumu katalogs*) on keskne juurdepääsupunkt valitsuse ja kohalike omavalitsuste asutuste teenustele. Teenustekataloogi võib kasutada valitsuse ja kohalike omavalitsuste asutuste teenuste kohta põhiteabe otsimiseks, teenuste taotlemise ja saamise tingimustega, teenuste hinna ja kirjeldusega tutvumiseks. E-teenuste kirjeldused sisaldavad linki allikale (teave, veebisait, otselink või täiselektroniine e-teenus). Kasutaja pääseb teabele ligi kas kataloogi kaudu, mis jagatud eluvaldkondade järgi, või kasutades portaali otsingufunktsiooni. Keskse kataloogi sisu haldavad teenuseid pakkuvad valitsusasutused.

Läti riigi portaali ☞ **Latvija.lv** eesmärk on pakkuda avalikkusele Lätis ja väljaspool Lätit juurdepääsu Läti valitsuse võrguressurssidele ja tekitada keskne juurdepääsupunkt paljude riigiasutuste e-teenustele.

Portaali saab kasutada **tasuta**.

Lingid

☞ **Läti kohtute portaali**, ☞ **ülemkohus**, ☞ **konstitutsioonikohus**, ☞ **kohtute amet**, ☞ **justiitsministeerium**

Viimati uuendatud: 12/07/2021

Käesoleva veebilehe asjaomaseid keeleversioone haldavad asjaomased liikmesriigid. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Euroopa Komisjon ei võta vastutust selles dokumendis sisalduva ega viidatud teabe ega andmete eest. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.

Kohtukorraldus liikmesriikides - Leedu

Selles osas antakse ülevaade Leedu kohtutest.

Kohtukorraldus Kohtusüsteem

Leedus on 22 **üldkohut** ja kolm **erikohut** (halduskohut).

Kohtute haldamine

Kohtunike Üldkogu (*Visuotinis teisėjų susirinkimas*) on kõrgeim sõltumatu kohtuorgan, kuhu kuuluvad kõik Leedu kohtunikud.

Leedu **kohtunõukogu** (*Teisėjų taryba*) on kohtusüsteemi autonoomne täitevorgan, mis koosneb 23 liikmest ning tagab kohtute ja kohtunike sõltumatuse.

Kohtunike Aukohus (*Teisėjų garbės teismas*) on sõltumatu kohtuorgan, kus arutatakse kohtunike distsiplinaarküsimusi ja kohtunike avaldusi au teotamise kohta.

Riiklik kohtute amet (*Nacionalinės teismų administracija*) peab tagama, et kohtusüsteemi institutsioonid toimiksid tõhusalt ning aitama tagada kohtute ja kohtunike sõltumatuse ja kohtute korraldusliku autonoomia.

Viimati uuendatud: 18/11/2020

Käesoleva veebilehe asjaomaseid keeleversioone haldavad asjaomased liikmesriigid. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Euroopa Komisjon ei võta vastutust selles dokumendis sisalduva ega viidatud teabe ega andmete eest. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.

Kohtukorraldus liikmesriikides - Luksemburg

Sellel lehel esitatakse kokkuvõtte Luksemburgi kohtukorraldusest.

Kohtukorraldus – kohtusüsteem

Luksemburgi Suurhertsogiriigi kohtusüsteem koosneb üldkohtutest ja halduskohtutest. Lisaks neile tegutseb konstitutsioonikohus.

Üldkohtud

Põhiseaduse järgi on kohtute ülesanne teostada kohtuvõimu ning kohaldada üld- ja kohaliku tasandi määruseid ja muid norme kooskõlas seadustega.

1. Tavakohtud

Luksemburgi kõrgeim kohus (*Cour Supérieure de Justice*)

Üldkohtute hierarhia tipus asub Luksemburgi kõrgeim kohus, mis koosneb **kassatsioonikohtust** (*Cour de Cassation*), **apellatsioonikohtust** (*Cour d'Appel*) ja **peaprokuratuurist** (*Parquet Général*). Kõrgeim kohus asub Luxembourgis.

Piirkondlik kohtud (*Tribunaux d'Arrondissement*)

Luksemburgi Suurhertsogiriigi jaguneb **kaheks tööpiirkonnaks** – Luxembourgis ja Diekirchi piirkond – ning mõlemas tegutseb piirkondlik kohus.

Rahukohtud (*Justices de Paix*)

Riigis on **kolm rahukohtu**, millest üks tegutseb Luxembourgis linnas, teine Esch-sur-Alzette'is (Luxembourgis tööpiirkond) ja kolmas Diekirchis (Diekirchi tööpiirkond).

2. Spetsialiseerunud kohtud

Kõrgem sotsiaalkindlustuskomisjon (*Conseil supérieur de la sécurité sociale*)

Kõrgem sotsiaalkindlustuskomisjon koosneb esimehest, kahest abistavast kohtunikust (*assesseurs-magistrats*), ühest tööandjat esindavast kaasistujast (*assesseur-employeur*) ja ühest töövõtjat esindavast kaasistujast (*assesseur-salarié*).

Sotsiaalkindlustuse lepituskomisjon (*Conseil arbitral de la sécurité sociale*)

Sotsiaalkindlustuse lepituskomisjon koosneb esimehest, ühest tööandjat esindavast kaasistujast ja ühest töövõtjat esindavast kaasistujast.

Halduskohtud

Luksemburgi kõrgeim halduskohus (*Cour Administrative*)

Luksemburgi kõrgeim halduskohus koosneb ühest kolleegiumist, kuhu kuulub kolm kohtunikku.

Halduskohus (*Tribunal Administratif*)

Halduskohus koosneb neljast kolleegiumist, kuhu igasse kuulub kolm kohtunikku.

Õigusandmebaasid

 [Justiitsministeeriumi](#) veebisaidilt leiab teavet justiitsministeeriumi, õigusaktide, õigusaktide, kohtute ja vanglate kohta. Lisaks leiab sealt teabe kodanikele pakutavate teenuste ja vormide kohta ning uudised.

Kas juurdepääs andmebaasile on tasuta?

Jah, see on **tasuta**.

Lingid

 [Legilux](#)

 [Õigusportaal](#)

 [Halduskohtud](#)

 [Justiitsministeerium](#)

 [Luksemburgi valitsus](#)

Viimati uuendatud: 24/11/2021

Käesoleva veebilehe asjaomaseid keeleversioone haldavad asjaomased liikmesriigid. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Euroopa Komisjon ei võta vastutust selles dokumendis sisalduva ega viidatud teabe ega andmete eest. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.

Juhime tähelepanu sellele, et käesoleva lehekülje originaalkeelset versiooni on hiljuti muudetud. Valitud keeleversiooni meie töötajad parajasti tõlgivad.

Kohtukorraldus liikmesriikides - Ungari

Sellel lehel antakse ülevaade Ungari kohtusüsteemist.

Kohtute haldamine

Riikliku Kohtute Ameti esimees

Kohtute keskne haldamine kuulub Riikliku Kohtute Ameti esimehe pädevusse, teda abistavad aseesimehed ja ameti personal. Riikliku Kohtute Ameti esimehe halduskohustuste täitmise üle teostab järelevalvet Riiklik Kohtute Nõukogu. Riikliku Kohtute Ameti esimees vastutab kohtute keskse haldamise ja selle tõhususe eest. Ta täidab oma tööülesandeid asjaomaste õigusaktide kohaselt põhiseadusega tagatud õigusliku sõltumatuse põhimõtet järgides. Tema tööülesannete hulka kuuluvad otsuste tegemine, määruste ja soovitude andmine.

Riikliku Kohtute Ameti esimees valitakse ametisse Ungari presidendi soovitusel Ungari parlamendi liikmete poolt kahe kolmandiku hääleteenamusega. Riikliku Kohtute Ameti esimeheks võib valida ainult kohtuniku.

Riiklik Kohtute Nõukogu

Riiklik Kohtute Nõukogu teostab järelevalvet kohtute keskse haldamise üle. Nõukogu asukoht on Budapestis ja see koosneb 15 liikmest. Riikliku Kohtute Nõukogu liikmeks on *Kúria* (ülemkohus) eesistuja, ülejäänud 14 liiget valitakse volitatud kohtunike koosolekul osalevate kohtunike hulgast lihthääleteenamusega salajasel hääletusel. Esimesel kohtumisel valivad kohtunikud ühe kohtuniku apellatsioonikohtust, viis kohtuniku üldkohtutest, seitse kohtuniku kohalikest kohtutest ja ühe töökohtust. (Piirkonnakohtud, halduskohtud ja töökohtud alustavad tegevust 1. jaanuaril 2013.)

Kohtute korraldus

Ungaris mõistavad õigust järgmist liiki kohtud:

Kúria (Ungari Ülemkohus);

piirkondlikud apellatsioonikohtud (ungari keeles *ítéltáblák*);

üldkohtud (ungari keeles *törvényszékek*);

piirkonnakohtud (ungari keeles *járásbírószágok*) ning haldus- ja töökohtud.

Kohtu tööpiirkond langeb üldiselt kokku halduspiiridega ning kohtu nimi sisaldab asukoha nime.

Mitteelukutselised kohtunikud (*nem hivátásos bíró*) võivad teatavates kohtuasjades ja teatavatel seaduses sätestatud tingimustel osaleda kohtumenetluses hindajatena, kuid ainult elukutselised kohtunikud võivad olla ainukohtunikud (*egyebíró*) või nõukogu eesistujad (*tanácselnök*).

Elukutselised kohtunikud nimetab ametisse Vabariigi President ning neid võib ametist vabastada üksnes seadusega kindlaks määratud põhjustel ja korras.

Kohtunikud on sõltumatud ja juhitud üksnes seadustest, samuti ei tohi nad kuuluda parteidesse ega osaleda poliitikas.

Kohtute hierarhia

Piirkonna-, haldus- ja töökohtud

Piirkonna-, haldus- ja töökohtud on esimese astme kohtud. (Kuni 31. detsembrini 2012 lahendavad esimeses astmes kohtuasju kohalikud ja töökohtud.)

Haldus- ja töökohtud vaatavad läbi haldusajades tehtud otsuseid või arutavad töösuhete ja sarnaste suhetega seotud kohtuasju (ning muid neile seadusega pandud kohtuasju).

Piirkonna-, haldus- ja töökohtutes võib luua talitsi, kes tegelevad teatavat liiki kohtuasjadega.

Üldkohtud

Üldkohtud lahendavad esimese astme kohtutena kohtuasju, mis kuuluvad seadusega nende pädevusse. Samuti lahendavad nad enne 31. detsembrini 2012 kohalike kohtute ja töökohtute otsuste peale esitatud kaebusi või pärast 1. jaanuari 2013 piirkonna-, haldus- ja töökohtute otsuste peale esitatud kaebusi.

Üldkohtud koosnevad kolleegiumidest (*tanács*), talitustest ning kriminaal-, tsiviil-, majandus- haldus- ja tööküsimuste osakondadest (*kollégium*). Osakonnad võivad tegutseda ka ühiselt.

Erijuhtumeid arutavad sõjaväekohtud (*katonai tanács*) selleks ettenähtud maakohtutes nende pädevusse kuuluvates kindlaksmääratud valdkondades.

Piirkondlikud apellatsioonikohtud

Piirkondlikud apellatsioonikohtud asuvad Debrecenis, Szegedis, Budapestis, Győr- ja Pécsis. Piirkondlikud apellatsioonikohtud arutavad enne 31.

detsembrini 2012 kohalike ja üldkohtute või pärast 1. jaanuari 2013 piirkondlike ja üldkohtute otsuste peale esitatud kaebusi seaduses nimetatud juhtudel ning muid seadusega nende jurisdiktsiooni alla kuuluvaid kohtuasju. Kuni 31. detsembrini 2012 lahendatakse haldusajades esitatud kaebusi Budapesti apellatsioonikohtus.

Piirkondlikud apellatsioonikohtud koosnevad kolleegiumidest ning kriminaal- ja tsiviilosakondadest. Kuni 31. detsembrini 2012 on Budapesti apellatsioonikohtl lisaks ka haldusosakond.

Tööpiirkonnad

Szegedi apellatsioonikohus: Csongrádi, Bács-Kiskuni ja Békési maakond;

Pécsi apellatsioonikohus: Baranya, Somogy, Tolna ja Zala maakond;

Debreceni apellatsioonikohus: Hajdú-Bihari, Borsod-Abaúj-Zempléni, Jász-Nagykun-Szolnoki ja Szabolcs-Szatmár-Beregi maakond;

Győri apellatsioonikohus: Győr-Moson-Soproni, Komárom-Esztergomi, Vasi, Veszprémi ja Zala maakond;

Budapesti apellatsioonikohus: Budapest, Fejéri, Hevesi, Pesti ja Nógrádi maakond.

Kúria (ülemkohus)

Kúria on Ungari kõrgeim kohtuinstants asukohaga Budapestis. Ülemkohus tagab, et kohtud kohaldavad õigusakte ühetaoliselt ning võtab selle tagamiseks vastu ühtlustavaid otsuseid, mis on siduvad kõikidele kohtutele.

Ülemkohtu eesistuja valib Ungari presidendi soovitusel Ungari parlament kahe kolmandiku hääleteenamusega. Ülemkohtu eesistujaks võib valida ainult kohtuniku. Ungari president nimetab ülemkohtu eesistuja soovitusel ametisse ülemkohtu eesistuja asetäitjad.

Kúria (ülemkohus)

arutab üldkohtute ja apellatsioonikohtute tehtud otsuste peale esitatud kaebusi (seadusega kindlaksmääratud juhtudel);

arutab läbivaatamistautlusi (*felülvizsgálati kérelem*);

võtab vastu õigusakte ühtlustavaid otsuseid (*jogegységi határozat*), mis on kohtutele siduvad;

analüüsib lõplike kohtuotsuste alusel väljakujunenud kohtupraktikat, kontrollib ja vaatab läbi kohtute otsuste tegemise praktikat;

võtab vastu põhimõttelisi kohtuotsuseid;

võtab vastu otsuseid, mis käsitlevad kohalike ametiasutuste määruste kokkusobimatust muude õigusaktidega ja kõnealuste määruste tühistamist;

võtab vastu otsuseid, mis käsitlevad kohalike ametiasutuste suutmatust täita oma kohustust rakendada õigusakte, nagu seaduses sätestatud, ning

arutab muid tema pädevusse kuuluvaid kohtuasju.

Ülemkohtu koosseisu kuuluvad kohtuotsuse tegemise ja ühtlustamise kolleegiumid (*ítélkező és jogegységi tanács*), kohaliku halduse ja põhimõtteliste kohtuotsuste kolleegiumid ning kriminaal-, tsiviil-, haldus- ja tööküsimuste osakonnad ja kohtupraktika analüüsi talitused.

Viimati uuendatud: 17/11/2015

Käesoleva veebilehe asjaomaseid keeleversioone haldavad asjaomased liikmesriigid. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Euroopa Komisjon ei võta vastutust selles dokumendis sisalduva ega viidatud teabe ega andmete eest. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.

Kohtukorraldus liikmesriikides - Malta

Selles osas antakse ülevaade Malta kohtusüsteemist.

Kohtukorraldus – kohtusüsteem

Malta kohtusüsteem on sisuliselt **kahetasandiline süsteem**, mis koosneb esimese astme kohtust, mille eesistujaks on kohtunik või magistraat, ning apellatsioonikohtust. Apellatsioonikohus koosneb kõrgema astme pädevuses kolmest kohtunikust ja menetleb sellise esimese astme kohtu otsuse peale esitatud kaebusi, kus eesistujaks on kohtunik. Madalama astme pädevuses koosneb apellatsioonikohus ühest kohtunikust ja menetleb sellise esimese astme kohtu otsuse peale esitatud kaebusi, kus eesistujaks on magistraat. Samuti on olemas mitmeid kohtuid, mis tegelevad konkreetsete õigusvaldkondadega ja mille pädevus on erineva astmega. Edasikaebustega nimetatud kohtute otsuste peale tegeleb peaaegu alati apellatsioonikohus oma madalamas pädevuses, muid asju arutab apellatsioonikohus kõrgema astme pädevuses.

Kohtute haldamise eest vastutab kohtu peadirektor, kelle nimetab ametisse peaminister. Teda abistavad tsiviilkohtute kohtusekretär, kriminaalkohtute kohtusekretär, Gozo kohtute kohtusekretär ja direktor (tugiteenused).

Kohtu peadirektor vastutab kohtute osakonna, sealhulgas registrite, arhiivide ja muude teenuste haldamise ning juhtimise eest. Kõik kõrgemad kohtuametnikud, kes täidavad tööülesandeid kohtute osakonnas, alluvad kohtu peadirektorile ja annavad talle aru.

Kohtute liigid – lühikirjeldus

Tabelis on esitatud iga kohtu lühikirjeldus.

Kohtute hierarhia

Apellatsioonikohus	Teise astme kohus Apellatsioonid	Apellatsioonikohus vaatab läbi nii madalama kui ka kõrgema pädevusega tsiviilkohtute otsuste peale esitatud kaebusi . i) See kohus vaatab läbi tsiviilkohtu esimese kolleegiumi ja tsiviilkohtu perekonnaasjade osakonna otsuste peale esitatud kaebusi. ii) See kohus vaatab samuti läbi kaebusi, mis on esitatud magistraadikohtu (tsiviilpädevuses), väikeste hagide kohtu ja halduskohtute otsuste peale.	i) Kolm kohtunikku. ii) Üks kohtunik.
Kriminaalapellatsioonikohus	Teise astme kohus Apellatsioonid	See kohus vaatab kõrgema astme pädevuses läbi kriminaalkohtus süüdi mõistetud isikute kaebusi . See kohus vaatab madalama astme pädevuses läbi magistraadikohtu otsuste peale esitatud kaebusi .	Kolm kohtunikku Üks kohtunik
Kriminaalkohus	Esimese astme kohus	See kohus tegutseb kriminaalkohtuna ja menetleb kriminaalasju , mis on väljaspool magistraadikohtu pädevust.	Kohut juhivad kohtunik koos üheksa vandekohtunikuga.
Tsiviilkohus: Tsiviilkohtu esimene kolleegium Tsiviilkohus (hagita asjade osakond) Tsiviilkohtu perekonnaasjade osakond	Esimese astme kohus	Tsiviilkohtu esimene kolleegium menetleb kõiki tsiviil- ja/või kaubandusasju , mis on väljaspool magistraadikohtu pädevust. Samuti vaatab see kohus põhiseadusest tuleneva pädevuse alusel läbi asju, mis on seotud põhiseadusega tagatud ning Euroopa inimõiguste ja põhivabaduste	Eesistujaks on kohtunik Eesistujaks on kohtunik Eesistujaks on kohtunik

		<p>kaitse konventsioonis sätestatud inimõiguste ja põhivabaduste rikkumisega.</p> <p>Tsiviilkohus (hagita asjade osakond) on kohus, mis vastutab psüühikahäiretega isikute tegevuse tõkestamise või teovõimetuks tunnistamise, sellistele isikutele juhendajate määramise, pärandi avamise ning testamenditäitjate kinnitamise eest. Samuti on see kohus salajaste testamentide hoiulevõtja.</p> <p>See kohus menetleb kõiki perekonnaasju, näiteks abielu kehtetuks tunnistamine, lahuselu, lahutus, ülalpidamine ja laste hooldusõigus.</p>	
Magistraadikohus	Esimese astme kohus	<p>Tsiviilkohtuna tegutsev magistraadikohus on üksnes madalama pädevusega esimese astme kohus, kus hagi suurus ei ületa üldjuhul 15 000 eurot.</p> <p>Kriminaalõiguse vallas on magistraadikohtul kriminaalkohtuna kahesugune pädevus: ta tegutseb kriminaalkohtuna tema pädevusse kuuluvates asjades ja kriminaaluurimiskohtuna kriminaalkohtu pädevusse kuuluvate kuritegude puhul.</p> <p>i) Kriminaalkohtuna on kohtu pädevuses menetleda kõiki kuritegusid, mille eest on ette nähtud kuni kuue kuu pikkune vanglakaristus.</p> <p>ii) Kriminaaluurimiskohtuna viib kohus läbi õigusrikkumiste eeluurimist ning edastab vastavad toimikud peaprokurörile. Kui süüdistatav vastuväiteid ei esita, võib peaprokurör kohtuasjad, mille eest on ette nähtud kuni kümne aasta pikkune vanglakaristus, saata arutamiseks ja otsuse tegemiseks tagasi magistraadikohtule.</p>	Eesistujaks on magistraat
Gozo magistraadikohus	Esimese astme kohus	<p>Tsiviilõiguse valdkonnas on Gozo magistraadikohtul kahesugune pädevus: madalama astme pädevus, mis on võrreldav Malta magistraadikohtu vastava pädevusega, ja kõrgema astme pädevus, mis on võrreldav tsiviilkohtu esimese kolleegiumi pädevusega (välja arvatud põhiseaduslike küsimuste menetlemine) ja tsiviilkohtu hagita asjade osakonna pädevusega.</p> <p>Kriminaalõiguse vallas on Gozo magistraadikohtul samasugune pädevus kui magistraadikohtul kriminaalkohtuna ja kriminaaluurimiskohtuna.</p>	Eesistujaks on magistraat
Noortekohus	Esimese astme kohus	<p>Noortekohus vaatab läbi alaealiste vastu esitatud süüdistusi ja viib läbi muid menetlusi seoses alaealistega vanuses kuni 16 aastat ning võib anda hoolekandekorraldusi.</p>	Juhivad magistraat ja kaks liiget
Väiksemate kohtuvaidluste kohus	Esimese astme kohus	<p>See kohus teeb otsuseid kohtuasjades, kus rahalise nõude suurus on väiksem kui 5 000 eurot.</p>	Juhib kohtumõistja

Justiits-, kultuuri- ja kohaliku omavalitsuse ministeeriumi ametlikul veebisaidil pakutakse mitmeid *online*-teenuseid. Saidil antakse malta ja inglise keeles teavet justiits- ja siseministeeriumi, samuti kohtute, kohtusüsteemi ja kohtunike, peaprokuratuuri, kohtuteenuste ja õigusteenuste kohta.

Lingid kohtuteenuste ja õigusteenuste all pakutavatele erinevatele võimalustele:

Justiits-, kultuuri- ja kohaliku omavalitsuse ministeerium

Kohtuteenused

Kohtuteenused – kohtuotsuste andmebaas

Kohtuteenused – kohtumenetlused

Kohtuteenused – saalide kasutamine

Kohtuteenused – statistika

Kohtuteenused - sundenampakkumine

Kohtuteenused – tsiviilmenetluses kasutatavad vormid (malta keeles)

Kohtueksperdid

Õigusteenused (Malta seadused)

Viimati uuendatud: 04/05/2021

Käesoleva veebilehe asjaomaseid keeleversioone haldavad asjaomased liikmesriigid. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Euroopa Komisjon ei võta vastutust selles dokumendis sisalduva ega viidatud teabe ega andmete eest. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.

Juhime tähelepanu sellele, et käesoleva lehekülje originaalkeelset versiooni on hiljuti muudetud. Valitud keeleversiooni meie töötajad parajasti tõlgivad.

Kohtukorraldus liikmesriikides - Holland

Selles osas antakse ülevaade Madalmaade kohtusüsteemist.

Kohtukorraldus – kohtusüsteemid

Kohtute haldamine

Kohtunõukogu on kohtusüsteemi osa, kuid ei mõista ise kohtu. Nõukogu on võtnud justiitsministrilt üle mitmeid ülesandeid. Need ülesanded on oma laadilt korralduslikud ning hõlmavad eelarve jaotamist, järelevalvet finantsjuhtimise üle, personalipoliitikat, info- ja kommunikatsioonitehnoloogiat ning majutust.

Nõukogu toetab kohtuid nende ülesannete täitmisel nimetatud valdkondades. Nõukogule on antud ka ülesanne parandada kohtusüsteemi kvaliteeti ja anda nõu uute õigusemõistmist mõjutavate õigusaktide osas. Samuti esindab nõukogu kohtusüsteemi avalikes ja poliitilistes aruteludes.

Nõukogu **ülesanded** on seotud korralduslike küsimustega (nende laiemas tähenduses), eelarveküsimustega ning õigusemõistmise kvalitatiivsete aspektidega. Nõukogul on oluline roll kohtusüsteemi eelarve koostamisel, rakendamisel ja selle kohta aruannete esitamisel. Eelarvesüsteem põhineb nõukogu hallataval töökoormuse mõõtmise süsteemil. Nõukogu julgustab töökorralduslike menetluste väljatöötamist kohtute igapäevatöö korraldamiseks ning teostab selle üle järelevalvet. Konkreetseid ülesanded hõlmavad personalipoliitikat, majutust, info- ja kommunikatsioonitehnoloogiat ning välissuhteid. Nõukogul on mitmeid ametlikke seaduslikke volitusi, mis võimaldavad tal neid ülesandeid täita. Näiteks tohib nõukogu väljastada siduvaid üldsuuniseid tegevuspoliitika kohta, kuigi nõukogu eelistab kasutada seda õigust võimalikult vähe.

Nõukogu vastutab kohtunike ja kohtuametnike värbamise, valiku ja koolitamise eest. Neid valdkondi käsitlevate ülesannete täitmisel konsulteerib nõukogu tihedalt kohtu nõukogudega. Nõukogu arvamus on tähtis kohtu nõukogu liikmete ametisse nimetamisel.

Kohtusüsteemi kvaliteedi osas hõlmavad nõukogu ülesanded õiguse ühetaolise kohaldamise edendamist ja kohtusüsteemi kvaliteedi parandamist.

Kohtuotsuste sisu kattumise küsimuses puuduvad nõukogul kohustuslikud volitused.

Nõukogul on ka **üldine nõuandev roll**. Nõukogu annab valitsusele nõu uute kohtusüsteemi mõjutavate õigusaktide kohta. See toimub pideva konsulteerimise käigus kohtu nõukogude liikmetega.

Kuigi nõukogul on ametlikud volitused, ei tohiks nõukogu ja kohtute vahelist suhet vaadelda hierarhilisena. Nõukogu kehtestab ise oma peamise eesmärgi kohtute toetamisel nende ülesannete osas. Selle tagamiseks, et erinevad ülesanded saaksid nõuetekohaselt täidetud, konsulteerib nõukogu korrapäraselt kohtu presidentidega, haldusdirektoritega, sektorijuhtidega ja esindajatekoguga (nõuandev organ, mis koosneb kohtute esindajatest).

Kohtute liigid – lühikirjeldus

Ringkonnakohtud

Madalmaad on jagatud 11 ringkonnaks ning neil kõigil on oma kohus. Igal kohtul on mitu piirkondlikku asukohta. Ringkonnakohtus koosneb maksimaalselt viiest sektorist. Need hõlmavad alati haldus-, tsiviil-, kriminaal- ja ringkonnasektorit. Perekonna- ja alaealiste küsimusi käsitlevad kohtuasjad moodustavad sageli eraldi sektori, nagu mõnikord ka välismaalasi käsitleva õiguse kohaldamine. Kohtu nõukogul on õigus sellised küsimused kindlaks määrata.

Sektorid

Piirkondlikud asjad

Tavakodanike jaoks on üsna lihtne lasta oma kohtuasju arutada piirkondlikus sektoris. See tähendab, et neil on õigus ise esitada oma kohtuasja ning nad ei vaja enda esindamiseks kohtus advokaati. Tsiiviilasjade puhul käsitleb piirkondlik kohtunik kohtuasju, mis käsitlevad üüri-, järelmaksu- ja tööküsimusi ning samuti vaidlusi, mis käsitlevad alla 25 000 euro jäävaid summasid.

Kriminaalasjades käsitleb piirkondlik kohtunik ainult väikesi rikkumisi. Sageli on nende puhul tegemist juhtumitega, milles politsei või riiklik süüdistaja on teinud ettepaneku kokkuleppe sõlmimiseks. Kui süüdistatav keeldub sellisest ettepanekust, tuuakse kohtuasi piirkondliku kohtuniku ette. Nimetatud kohtunik teeb tavaliselt suulise otsuse kohe pärast istungit.

Kriminaalasjad

Kriminaalsektori kohtunikud käsitlevad kõiki kriminaalasju, mida ei anta lahendamiseks piirkondlikule kohtunikule. Neid kohtuasju võib arutada ühest kohtunikust koosnevas kolleegiumis või kolmest kohtunikust koosnevas kohtukoosseisus. Kohtukoosseis käsitleb keerulisemaid kohtuasju ning kõiki selliseid kohtuasju, milles süüdistaja nõuab karistuseks üle ühe aastast vangistust.

Tsiiviilasjad/perekonnaasjad

Tsiiviilsektor arutab ka kohtuasju, mis ei ole konkreetselt määratud piirkondlikule kohtunikule. Enamiku puhul neist teeb otsuse üks kohtunik, kuid ka seal on olemas kolmest kohtunikust koosnev kohtukoosseis keerulisemate kohtuasjade arutamiseks. Mitmel ringkonnakohtul on eraldi sektor perekonna- ja alaealiste küsimusi käsitlevate kohtuasjade arutamiseks, kui selliste kohtuasjade arv on märkimisväärne.

Haldusasjad

Kui üksikud erandid välja jätta, arutab haldusvaidlusi ringkonnakohtus; paljudel juhtudel eelneb asja arutamisele haldusasjade sektoris vastulausete esitamise menetlus haldusasutuste egiidi all. Selliseid kohtuasju käsitleb tavaliselt ühest kohtunikust koosnev kolleegium, aga ka siin võib ringkonnakohtus otsustada määrata kolm kohtunikku arutama kohtuasju, mis on keerulisel või mis käsitlevad põhimõttelisi küsimusi. Kui kõnealusel ringkonnakohtul ei ole eraldi sektorit

välismaalasi käsitlevat õigust käsitlevate kohtuasjade arutamiseks, tegeleb selliste kohtuasjadega haldusajade sektor või selle kolleegium. Avalikke teenistujaid ja sotsiaalkindlustusküsimusi hõlmavate kohtuasjade puhul esitatakse apellatsioonikaebus konkreetsele apellatsioonitribunalile – tsentraalsele apellatsioonitribunalile – ning enamiku teiste kohtuasjade puhul riiginõukogu halduskohtukolleegiumile.

Apellatsioonikohtud

11 ringkonda on jaotatud neljaks apellatsioonikohtu piirkonnaks: Haag ja Amsterdam, Arnhem ja Leeuwarden ning Hertogenbosch. Kriminaal- ja tsiviilajade puhul käsitlevad apellatsioonikohtu kohtunikud ainult kohtuasju, kus edasikaebus on esitatud ringkonnakohtu otsuse peale. Apellatsioonikohus vaatab kohtuasja faktid uuesti üle ning teeb oma järeldused. Enamikel juhtudel on võimalik apellatsioonikohtu otsus vaidlustada kassatsiooni korras Madalmaade ülemkohtus. Lisaks kriminaal- ja tsiviilajadele käsitleb apellatsioonikohus oma võimaluste piires halduskohtuna ka kõiki edasikaebusi väljastatud maksuteadete kohta.

Eritribunalid

Tsentraalne apellatsioonitribunal on apellatsiooninõukogu, mis tegeleb põhimõtteliselt sotsiaalkindlustust ja avalikke teenistust käsitlevate õigusvaldkondadega. Neis valdkondades on nimetatud tribunal kõrgeimaks kohtuorganiks. Tribunal asub Utrechtis.

Tööstus- ja kaubandusvaldkonna apellatsioonitribunal on erihalduskohus, mis otsustab vaidluste üle sotsiaal-majandusliku haldusõiguse valdkonnas. Lisaks võtab see apellatsioonitribunal otsuseid vastu ka konkreetseid seadusi (nt konkurentsiseadus ja telekommunikatsiooniseadus) käsitlevate apellatsioonikaebuste osas. Tribunal asub Haagis.

Ülemkohus

Haagis asuv Madalmaade ülemkohus uurib, kas madalama astme kohus kohaldas oma otsusele jõudmisel õigust nõuetekohaselt. Selles etapis ei arutata enam madalama astme kohtu poolt kindlaks tehtud kohtuasja faktide üle. Seetõttu on kassatsiooni korras edasikaebamisel tähtis ülesanne õiguse ühtsuse edendamisel.

Õigusvaldkonna andmebaasid

Teavet leiab [Madalmaade kohtusüsteemi](#) käsitlevalt veebisaidilt.

Kohtupraktika leiab ühest [õigusvaldkonna andmebaasist](#).

Kas juurdepääs neile andmebaasidele on tasuta?

Jah, juurdepääs on **tasuta**.

Seonduvad lingid

[Kohtusüsteem](#)

Viimati uuendatud: 07/03/2016

Käesoleva veebilehe asjaomaseid keeleversioone haldavad asjaomased liikmesriigid. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Euroopa Komisjon ei võta vastutust selles dokumendis sisalduva ega viidatud teabe ega andmete eest. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.

Kohtukorraldus liikmesriikides - Austria

Sellel lehel antakse ülevaade Austria kohtutest

Kohtukorraldus – kohtusüsteem

Kohtuvõimu peetakse seadusandliku ja täidesaatva võimu kõrval õigusriigi kolmandaks sambaks. Föderaalse põhiseadusega on **kohtuvõim antud föderaalsetele tasandile**. Kohtuvõim on kõigil tasanditel täidesaatvast võimust lahutatud. Teatava kohtuhalduse haru suhtes, mille eest vastutavad sõltumatud kohtunike kojad (*weisungsfreie richterliche Senate*), kehtivad erinormid.

Lisaks föderaalsetele justiitsministeeriumile kuuluvad Austria kohtusüsteemi üldkohtud, prokuratuurid, vanglad (kinnipidamisasutused ja kriminaalasju arutavate liidumaa kohtute juures või läheduses asuvad vangimajad (*gerichtliche Gefangenenhäuser*)) ning suuremalt jaolt erasektori hallatavad kriminaalhooldusasutused.

Üldkohtud on riigiasutused, mis võtavad ametliku menetluse järel vastu otsuseid tsiviilõiguslike nõuete ja kohustuste ning kriminaalajades esitatud süüdistuste kohta. Üldkohtud on loodud seaduse alusel ning neis tegutsevad sõltumatud ja erapoolelt kohtunikud, keda ei saa ametist eemaldada ega üle viia ning kes juhitud ainult õiguskorras.

Prokuratuurid on kohtutest eraldiseisvad spetsiaalsed asutused. Eelkõige tagavad need avalike huvide kaitse kriminaalajades õiguse mõistmisel. Selleks juhivad prokuratuurid kohtueelseid menetlusi, esitavad süüdistusi ja täidavad kriminaalmenetlustes süüdistaja rolli. Prokurörid on kohtuvõimu organid.

Vanglad vastutavad vabaduskaotuslike karistuste täideviimise ja muude kinnipidamist nõudvate mõjutusvahendite rakendamise eest.

Kriminaalhooldusasutused on samuti kohtusüsteemi osa ning tegelevad tingimisi karistatud isikute ja katseajaks vabastatud vangidega. Sellised ülesanded on suures osas üle antud eraõiguslikele ühendustele, mis on föderaalsete justiitsministeeriumi järelevalve all.

Kohtuhalduse eest vastutab justiitsminister, kelle juhivad **föderaalne justiitsministeerium** on üks riigi kõrgematest haldusasutustest. Justiitsminister on valitsuse liige ning vastutab oma haldusala poliitilise juhtimise ja koordineerimise eest, samuti teeb ta kõrgema astme kontrolli kõigi oma haldusala teenistussüsteemide üle.

Üldkohtute (*ordentliche Gerichte*) kõrval on Austrias olemas veel konstitutsioonikohus (*Verfassungsgerichtshof*) ja kõrgeim halduskohus (*Verwaltungsgerichtshof*) ning alates 1. jaanuarist 2014 ka halduskohtud (*Verwaltungsgerichte*). Riigi tasandil on loodud föderaalne halduskohus (*Bundesverwaltungsgericht*) ning föderaalne maksukohus (*Bundesfinanzgericht*), mis asuvad mõlemad Viinis, kuid millel on kohalikud kohtumajad veel muudes linnades. Lisaks on igal liidumaal oma halduskohus (*Landesverwaltungsgericht*), mis ei kuulu justiitsministeeriumi haldusalasse.

Kohtusüsteemi astmed

Esimese astme kohtud

Liidumaade kohtud (mida nimetatakse vahest samuti esimese astme kohtuteks)

Liidumaade kõrgeimad kohtud (mida nimetatakse ka teise astme kohtuteks)

Austria kõrgeim üldkohus

Õigusvaldkonna andmebaasid

Austria õigusportaalist [„Die österreichische Justiz“](#) leiab üldteavet Austria kohtusüsteemi kohta.

Kas juurdepääs andmebaasile on tasuta?

Jah, juurdepääs portaalele [„Die österreichische Justiz“](#) on **tasuta**.

Viimati uuendatud: 26/10/2021

Käesoleva veebilehe asjaomaseid keeleversioone haldavad asjaomased liikmesriigid. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Euroopa Komisjon ei võta vastutust selles dokumendis sisalduva ega viidatud teabe ega andmete eest. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.

Kohtukorraldus liikmesriikides - Poola

Selles jaotises antakse ülevaade Poola kohtusüsteemist.

Kohtukorraldus – kohtusüsteemid

Poola põhiseaduse VIII peatükis käsitletakse kohtuid ja tribunale ning loetletakse ametiasutusi, kellele kuulub kohtuvõim. Need on:

Ülemkohus (Sąd Najwyższy)
üldkohtud (sądy powszechne)
halduskohtud (sądy administracyjne)
sõjaväekohtud (sądy wojskowe)

Kohtute haldamine

Kohtute liigid – lühikirjeldus

Üldkohtute süsteem hõlmab nii apellatsioon- (sądy apelacyjne), piirkonna- (sądy okręgowe) kui ka kohalikke kohtuid (sądy rejonowe). Need kohtud lahendavad muu hulgas kriminaal-, tsiviil-, perekonna-, alaealiste õiguse, tööõiguse ja sotsiaalkindlustuse asju – välja arvatud asju, mida lahendatakse muudes erikohtutes (nt sõjaväeasjad). Üldkohtute juures asuvad ka kinnistus- ja hüpoteegiregistrid, lisaks pandiregister, riiklik kohturegister ja riiklik karistusregister.

Halduskohtute süsteem hõlmab Kõrgeimat Halduskohut (Naczelny Sąd Administracyjny) ja piirkondlikke halduskohtuid – üks kohus vojevoodkonna või piirkonna kohta (wojewódzkie sądy administracyjne).

Ülemkohus (Sąd Najwyższy) on kõrgeim kohtuvõim Poolas. Nimetatud kohus teostab kohtuliikku järelevalvet kõikide muude kohtute otsuste üle, tagades järjepidevuse õigusaktide tõlgendamises ja kohtupraktikas. Ülemkohus ei ole üldkohus.

Poola õigussüsteemis ei loeta **Konstitutsioonikohut** (Trybunał Konstytucyjny) üldkohtuks. Konstitutsioonikohus otsustab järgmiste asjade üle:

siseriiklike õigusaktide ja rahvusvaheliste lepingute vastavus põhiseadusele;
siseriiklike õigusaktide vastavus rahvusvahelistele lepingutele, mille ratifitseerimiseks on vaja parlamendi eelnevat heakskiitu;
valitsusasutuste antud määruste, ratifitseeritud välislepingute ja õigusaktide vastavus põhiseadusele;
erakondade eesmärkide või tegevuste vastavus põhiseadusele;
põhiseaduslikkust käsitlevad kaebused.

Riigikohus (Trybunał Stanu) lahendab asju, mille puhul esitatakse riigi kõrgeimatel ametikohtadel olevatele (või neil ametikohtadel varem olnud) isikutele süüdistus põhiseaduse või muude õigusaktide rikkumises.

Kohtute hierarhia

kohalikud kohtud (sądy rejonowe) – üldjuhul esimese astme kohus
piirkonnakohtud (sądy okręgowe) – apellatsioonikohus või teatud juhtudel esimese astme kohus
apellatsioonikohtud (sądy apelacyjne) – apellatsioonikohus
Ülemkohus – kõrgeim kohtuvõim

Õigusvaldkonna andmebaasid

Viited teabele kõikide tavakohtute, nende veebisaitide ja kontaktandmete (aadressid, telefoninumbrid, e-posti aadressid jne) kohta on kättesaadavad

[Poola Justiisministeeriumi veebisaidil \(kohtute info\)](#).

Viimati uuendatud: 10/12/2012

Käesoleva veebilehe asjaomaseid keeleversioone haldavad asjaomased liikmesriigid. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Euroopa Komisjon ei võta vastutust selles dokumendis sisalduva ega viidatud teabe ega andmete eest. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.

Kohtukorraldus liikmesriikides - Portugal

Selles jaotises antakse ülevaade Portugali kohtusüsteemist.

Kohtud – üldpõhimõtted

Portugali põhiseaduse artiklis 202 ja sellele järgnevatel artiklites on määratletud põhimõtted, mis on õigusemõistmise ja kohtute tegevuse aluseks Portugalis. Kohtud on suveräänsed organid, kes on pädevad riigi nimel õigust mõistma. Nad vastutavad kodanike seaduslike õiguste ja huvide kaitsmise, demokraatliku õigusrigi normide rikkumise keelamise ning avalik-õiguslike või eraõiguslike vaidluste lahendamise eest.

Kohtud on iseseisvad ja alluvad üksnes seadustele. Kohtute lahendid on siduvad kõigile era- ja avalik-õiguslikele isikutele ning need on ülimuslikud kõigi teiste ametiasutuste otsuse suhtes.

Kohtuistungid on avalikud, välja arvatud juhul, kui kohus otsustab kas isiku väärikuse või avaliku moraali kaitseks või kohtu nõuetekohase toimimise tagamiseks teisiti ja teeb vastava määruse, milles põhjendab oma otsust.

Kohtukorraldus – kohtusüsteem

Põhiseaduse artikli 209 ja sellele järgnevatel artiklites kohaselt on Portugalis kaks kohtute rühma – tsiviil- ja halduskohtud. Samuti on ette nähtud muud kohtud – konstitutsioonikohus (*Tribunal Constitucional*), kontrollikoda (*Tribunal de Contas*), vahekohtud (*tribunais arbitrais*) ja rahukohtud (*judgados de paz*).

Tsiviilõiguse valdkonnas mõistavad õigust tsiviil- ja kriminaalkohtu pädevusega üldkohtud, mis jagunevad kolmeks astmeks. Need on hierarhiaastme ja territoriaalse pädevuse järgi alanevas järjekorras järgmised: ülemkohus (*Supremo Tribunal de Justiça*, mille pädevus hõlmab kogu riiki), apellatsioonikohtud (*tribunais da relação*, üks iga kohturingkonna kohta ja kaks Porto kohturingkonnas) ja piirkonnakohtud (*tribunais de comarca*, esimese astmena).

Esimese astme üldkohtud jagunevad sõltuvalt hagi esemest ja hagi hinnast kolme rühma: üldise pädevusega kohtud, eripädevusega kohtud (kriminaalasjad, perekonnaasjad, alaealiste asjad, tööõigus, kaubandus, merendusasjad ja karistuste täideviimine) või konkreetse pädevusega kohtud (tsiviil-, kriminaal- või segaosakonnad; tsiviil- või kriminaalkolleegiumid; tsiviil- või kriminaalkolleegiumid, mis käsitlevad väiksemaid rikkumisi).

Halduskohtud on esimese astme haldus- ja maksukohtud, piirkonna halduskohtud (põhi ja lõuna) ja Kõrgem Halduskohus (*Supremo Tribunal Administrativo*, mis hõlmab kogu riiki).

Kohtutevahelisi kohtualluvuse konflikte lahendab seaduse alusel *Tribunal de Conflitos*.

Kohtute liigid – lühikirjeldus

Portugali kohtusüsteemis on järgmised kohtute kategooriad:

konstitutsioonikohus, kelle põhiülesanne on hinnata seaduste ja normide põhiseaduslikkust või seaduslikkust ning seaduse andmata jätmise põhiseaduslikkust;
kontrollikoda, s.o kõrgeim organ, kellel on pädevus kontrollida riiklike kulutuste seaduslikkust ja läbi vaadata raamatupidamisaruandeid, mis tuleb talle seaduse kohaselt esitada;

üldkohtud, kellel on üldine pädevus tsiviil- ja kriminaalasjades ning asjades, mis ei ole antud muude kohtute pädevusse. Üldkohtud on Ülemkohus, teise astme üldkohtud (reeglina apellatsioonikohtud) ja esimese astme üldkohtud (reeglina piirkonnakohtud);

haldus- ja maksukohtud, kes lahendavad haldus- ja maksusuhetest tulenevaid vaidlusi. Need on Kõrgem Halduskohus, piirkonna halduskohtud, ringkonna halduskohtud ja maksukohtud;

rahukohtud, mida iseloomustavad teatavad erijooned ja pädevus tsiviilasjades, mille puhul nõude suurus on kuni 15 000 eurot; sõja ajal võib moodustada ka sõjakohtuid (*tribunais militares*).

Kasulikud lingid

- [Konstitutsioonikohus](#)
- [Kontrollikoda](#)
- [Ülemkohus](#)
- [Lissaboni apellatsioonikohus](#)
- [Porto apellatsioonikohus](#)
- [Coimbra apellatsioonikohus](#)
- [Guimaräsi apellatsioonikohus](#)
- [Kõrgem Halduskohus](#)
- [Piirkonna halduskohus \(Iõuna\)](#)

Viimati uuendatud: 04/10/2021

Käesoleva veebilehe asjaomaseid keeleversioone haldavad asjaomased liikmesriigid. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Euroopa Komisjon ei võta vastutust selles dokumendis sisalduva ega viidatud teabe ega andmete eest. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.

Kohtukorraldus liikmesriikides - Rumeenia

Selles osas antakse ülevaade Rumeenia kohtute kohta.

Kohtukorraldus – kohtusüsteem

Rumeenia kohtute põhimõtted, ülesehitus ja korraldus on sätestatud **Rumeenia põhiseaduses ja seaduses** nr 304/2004 kohtukorralduse kohta.

Kohtusüsteemi kuuluvad järgmised kohtud:

Kõrgem Kassatsioonikohus (*Înalta Curte de Casație și Justiție*);

apellatsioonikohtud (*curțile de apel*);

üldkohtud (*tribunalele*);

erikohtud (*tribunalele specializate*);

esimese astme kohtud (*judecătoriile*) ja

sõjaväekohtud (*instanțe militare*).

Kohtute hierarhia

[Kõrgem Kassatsioonikohus](#) tegutseb Rumeenia **ülemkohtuna**. Ta tagab õiguse järjepideva tõlgendamise ja kohaldamise teistes kohtutes.

15 tegutseva apellatsioonikohtu tööpiirkonnas asuvad üldkohtud ja erikohtud.

42 üldkohtu tegutsevad maakonna tasandil ja Bukarestis ning asuvad üldjuhul maakonnakeskuses.

4 erikohtu tegutsevad alaealiste ja perekondaõiguse valdkonnas (1) ja kaubandusajade valdkonnas (3).

Üldkohtute juures tegutseb **176 esimese astme kohtu**.

Kohtute liigid – lühikirjeldus

Mitu esimese astme kohtu mõistab kohtu 42 tegutseva üldkohtu tööpiirkonnas.

Kõik **176 esimese astme kohtu** tegutsevad maakonna tasandil ja Bukaresti linnaosades.

Iga kohtu juhivad kohtu esimees, kes täidab ka haldusjuhi ülesandeid. Kohtute eriosakondi juhivad osakonna esimees. Üldiste kohtuga seotud küsimustega tegeleb kõikides kohtutes juhtkomitee.

Sõjaväekohtud on neli sõjaväe üldkohtu, Bukaresti piirkondlik sõjaväekohtu ja Bukaresti sõjaväeapellatsioonikohus. Kõikidel sõjaväe üldkohtudel on sõjaväebaasi staatus.

[Kõrgem kohtunike nõukogu](#) (*Consiliul Superior al Magistraturii*) on põhiseaduslik organ, mis tagab kohtute sõltumatuse. Lisaks tagab ta, et kohtunikud ja prokurörid järgivad oma ametitegevuses õigusnorme ning täidavad ametialase pädevuse ja eetika kriteeriume.

[Justiitsministeerium](#) (*Ministerul Justiției*) tagab kohtusüsteemi seadusekohase toimimise, õigusemõistmise kui avaliku teenuse nõuetekohasuse ning seisab õiguskorra ja kodanike õiguste ja vabaduste eest.

Õigusaktide andmebaasid

Internetis on kättesaadavad järgmised andmebaasid:

Kõrgema Kassatsioonikohtu kohtupraktika avaldatakse [Kõrgema Kassatsioonikohtu veebisaidil](#);

Kohtuotsuste kokkuvõtted avaldatakse kohtuportaalis. Vt näiteks [Bukaresti apellatsioonikohtu otsuste kokkuvõtteid](#);

[Rumeenia õigusaktide andmebaasi](#) omab ja haldab **Rumeenia seadusandlik nõukogu** ja see sisaldab täielikult kujul kõiki Rumeenia õigusakte (seadused, valitsuse määrused, valitsuse otsused jne);

Kas õigusaktide andmebaaside kasutamine on tasuta?

Jah, õigusaktide andmebaaside kasutamine on tasuta.

Seonduvad lingid

- [Õiguskorraldus – Rumeenia](#)
- [Pädeva kohtu leidmine](#)

Viimati uuendatud: 10/02/2016

Käesoleva veebilehe asjaomaseid keeleversioone haldavad asjaomased liikmesriigid. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Euroopa Komisjon ei võta vastutust selles dokumendis sisalduva ega viidatud teabe ega andmete eest. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.

Valitud keeleversiooni meie töötajad parajasti tõlgivad.

Järgmised keeleversioonid on juba tõlgitud.

Kohtukorraldus liikmesriikides - Sloveenia

Sellel lehel antakse ülevaade Sloveenia kohtusüsteemist.

Kohtukorraldus – kohtusüsteemid

Kõik Sloveenia Vabariigi kohtud on tavakohtud ja tegutsevad kooskõlas põhiseaduslikkuse, sõltumatuse ja õigusriigi põhimõtetega.

Kohtute liigid – lühikirjeldus

Ühtne kohtute süsteem koosneb üldise ja eripädevusega kohtutest.

Üldkohtute hulka kuuluvad **44 kohalikku**, **11 ringkonna-** ja **4 kõrgemat kohtu** ning **ülemkohus**.

Erikohtute hulka kuuluvad **3 töökoht, 1 töö- ja sotsiaalkohus ja 1 kõrgem töö- ja sotsiaalkohus** (mis lahendab tööalaseid ja sotsiaalkindlustust käsitlevaid vaidlusi) ning **halduskohus**, mis osutab õiguslikku kaitset haldusküsimustes ja millel on kõrgema kohtu staatus.

Riigiprokuratuuril on kohtusüsteemis eriline koht – ta tegutseb sõltumatu ametkonnana, kuid on samas ka võimu täidesaatva haru osa. Riigi peaprokuröri nimetab ametisse Rahvusassamblee.

Põhiseaduskohus on kõrgeim kohtuorgan, mis kaitseb põhiseaduslikkust, õiguspärasust, inimõigusi ja põhivabadusi. Põhiseaduskohtul on volitused tühistada seadusandja tegevusi, tühistades (pannes kõrvale) seaduse või osa sellest.

Põhiseaduskohtu kohtunikud nimetab ametisse Rahvusassamblee pärast ettepaneku saamist Vabariigi Presidendilt. Üheksa kohtuniku valitakse üheksa-aastaseks ametiajaks ilma tagasivalimise võimaluseta. Ühelgi riigiasutusel ei ole volitusi sekkuda Põhiseaduskohtu, erikohtute või üldkohtute töösse või kohtunike otsustesse.

Õigusvaldkonna andmebaasid

Lisateavet Sloveenia kohtute kohta leiab [Sloveenia Vabariigi kohtute veebisaidilt](#).

Seonduvad lingid

[Sloveenia Vabariigi Konstitutsioonikohus](#)

Viimati uuendatud: 02/11/2016

Käesoleva veebilehe asjaomaseid keeleversioone haldavad asjaomased liikmesriigid. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Euroopa Komisjon ei võta vastutust selles dokumendis sisalduva ega viidatud teabe ega andmete eest. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.

Juhime tähelepanu sellele, et käesoleva lehekülje [sk](#) originaalkeelset versiooni on hiljuti muudetud. Valitud keeleversiooni meie töötajad parajasti tõlgivad.

Kohtukorraldus liikmesriikides - Slovakkia

Selles osas antakse ülevaade Slovakkia kohtusüsteemist.

Kohtukorraldus – kohtusüsteemid

Õigusemõistmine

Slovakkias mõistetakse õigust **üldkohtutes** ja **Slovaki Vabariigi konstitutsioonikohtus**.

Õigust mõistavad sõltumatud ja erapooletud kohtud. Õigusküsimused hoitakse kõikidel tasanditel lahus muude riiklike ametiasutuste menetlevatest küsimustest.

Õigusemõistmise eest vastutab kohtu eesistuja.

Kohtute haldamine

Slovakkia kohtuid haldavad seaduse kohaselt Slovaki Vabariigi justiitsministeerium ja kohtute eesistujad, kes on ühtlasi kohute seadusjärgsed esindajad.

Kohtute haldamise eest vastutavad ka kohtute haldusdirektorid neile seadusega ettenähtud pädevuse piires.

Kohtute liigid – lühikirjeldus

Üldkohtud

ringkonnakohtud (54);

piirkonnakohtud (8);

Slovaki Vabariigi Ülemkohus;

kriminaalkohus.

Kohtute hierarhia

Vastavalt seadusele nr 757/2004, mis käsitleb kohtuid ja millega muudetakse teatavaid muid õigusakte, on kohtute hierarhia järgmine:

Ringkonnakohtud toimivad esimese astme kohtuna tsiviil- ja kriminaalasjades, kui kohtumenetlust reguleerivates eeskirjades ei ole sätestatud teisiti.

Ringkonnakohtud menetlevad ka valimistega seotud juhtumeid, kui nii on sätestatud konkreetsetes õigusnormides.

Piirkonnakohtud toimivad teise astme kohtuna nendes tsiviil- ja kriminaalasjades, mida on esimese astme kohtuna menetlenud ringkonnakohtud.

Kohtumenetlust reguleerivates eeskirjades on täpsustatud, millist liiki tsiviil- ja kriminaalasjade puhul peavad piirkonnakohtud toimima esimese astme kohtuna.

Piirkonnakohtud toimivad esimese astme kohtuna haldusajades, kui õigusaktides ei ole sätestatud teisiti.

Piirkonnakohtud menetlevad ka muid kohtuasju, kui konkreetsetes õigusnormides ei ole sätestatud teisiti (seadus nr 166/2003, mis käsitleb eraelu puutumatus kaitset seoses infotehnoloogia seadmete omavolilise kasutamisega ja millega muudetakse teatavaid seadusi, ning side pealtkuulamise eest kaitsmise seadus).

Ülemkohus arutab järgmisi kohtuasju ja teeb neis otsuse:

piirkonnakohtute ja kriminaalkohtu otsuste kohta esitatud tavalised edasikaebused;

ringkonnakohtute, piirkonnakohtute, kriminaalkohtu ja Ülemkohtu otsuste kohta esitatud erakorralised edasikaebused;

kohtute ja riigiasutuste vahelised pädevusvaidlused;

kohtuasja tagasivõtmine ja kohtuasja andmine mõnda teise kohtusse pädeva kohtu asemel, kui kohtumenetluse korras on nii sätestatud;

muud kohtuasjad, kui nii on sätestatud seaduses või välislepingus.

Ülemkohus **vaatab läbi kohtute seaduslikul viisil lõpetatud kohtuasjades otsuste tegemise protsessi**.

Ülemkohus edendab ka **seaduste** ja muude õiguslikult siduvate aktide **ühetaolist tõlgendamist ja kohaldamist**:

oma otsuste kaudu;

võttes vastu arvamusi, mille eesmärk on seaduste ja muude õiguslikult siduvate aktide ühetaoline tõlgendamine;

esmatähtsate kehtivate kohtuotsuste avaldamisega Slovaki Vabariigi Ülemkohtu arvamuste kogumikus ja Slovaki Vabariigi kohtuotsuste kogumikus.

Õigusvaldkonna andmebaasid

Täiendavat teavet leiab [Slovaki Vabariigi justiitsministeeriumi veebisaidilt](#).

Seonduvad lingid

[Justiitsministeerium](#)

Viimati uuendatud: 18/05/2020

Käesoleva veebilehe asjaomaseid keeleversioone haldavad asjaomased liikmesriigid. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Euroopa Komisjon ei võta vastutust selles dokumendis sisalduva ega viidatud teabe ega andmete eest. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.

Juhime tähelepanu sellele, et käesoleva lehekülje [fi](#) originaalkeelset

versiooni on hiljuti muudetud. Valitud keeleversiooni meie töötajad parajasti tõlgivad.

Kohtukorraldus liikmesriikides - Soome

Selles osas antakse ülevaade Soome kohtusüsteemist.

Kohtukorraldus – kohtusüsteem

Üldjoontes moodustavad Soome kohtusüsteemi:

- sõltumatud kohtud; üld-, haldus- ja erikohtud;
- süüdistuse ettevalmistamise eest vastutavad asutused;
- täitevasutused (kes tagavad kohtuotsuste täitmise);
- vanglate amet (kes rakendab vabadusekaotuslikke karistusi);
- riiklik õigusabi, advokaadid ja litsentsitud õigusnõustajad.

Kohtukorraldus võib viidata ka ainult kohtutele.

Soome põhiseaduse §-s 98 on nimetatud eri kohtud. Üldkohtud on ülemkohus, apellatsioonikohtud ja piirkonnakohtud. Üldised halduskohtud on kõrgem halduskohus ja kohalikud halduskohtud.

Tsiviil- ja kriminaalasjades on kõrgeim kohtuinstants [ülemkohus](#) ja haldusajades [kõrgem halduskohus](#). Nimetatud kohtud teostavad ka järelevalvet õiguse kohaldamise üle oma pädevusalas. Soomes on olemas ka erikohtud, millel on oma põhikirjad.

Kohtunike iseseisvuse ja sõltumatuse tagab põhisseadussäte, mille kohaselt saab kohtuniku ametist tagandada üksnes kohtuotsusega. Kohtunikke ei saa ilma nende nõusolekuta ühelt ametikohalt teisele üle viia, välja arvatud juhul, kui üleviimine on tingitud kohtusüsteemi ümberkorraldamisest.

Põhiseaduse § 21 kohaselt on igaühel õigus pöörduda pädevasse kohtusse või muusse ametiasutusse, et lasta oma asi nõuetekohaselt ja põhjendamatult viivitusega läbi vaadata. Nimetatud paragrahvi lõike 2 kohaselt tagatakse asja avalik arutamine ning õigus anda selgitusi, saada põhjendatud otsus ja otsus edasi kaevata – nagu muudki õiglase kohtupidamise ja hea valitsemistava tagatised – seadusega. Kõnealusel paragrahvis on sätestatud ka kohtupidamise kvaliteedinõuded.

Kohtute haldamine

Paljud kohtute haldamise ja kohtute tegevuse arendamisega seotud ülesanded ja kohustused kuuluvad eelkõige justiitsministeeriumi pädevusse.

Lisateave

[Soome kohtute veebisait](#) sisaldab teavet Soome kohtusüsteemi kohta. See on ühtne portaal, kus on esitatud teave kohtute, prokuröride, täitevasutuste ja õigusabi kohta.

Veebisaidil on esitatud näiteks apellatsiooni- ja halduskohtute hiljutine kohtupraktika.

Tasuta [Finlexi andmebaas](#) sisaldab kohtupraktikat, elektroonilist Soome Seaduste Kogu ning Soome seaduste ja dekreetide tõlkeid.

Viimati uuendatud: 09/02/2020

Käesoleva veebilehe asjaomaseid keeleversioone haldavad asjaomased liikmesriigid. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastada tõlkeversioonides. Euroopa Komisjon ei võta vastutust selles dokumendis sisalduva ega viidatud teabe ega andmete eest. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.

Juhime tähelepanu sellele, et käesoleva lehekülje [sv](#) originaalkeelset

versiooni on hiljuti muudetud. Valitud keeleversiooni meie töötajad parajasti tõlgivad.

Kohtukorraldus liikmesriikides - Rootsi

Selles osas antakse ülevaade Rootsi kohtusüsteemist.

Kohtukorraldus – kohtusüsteem

Kohtute liigid – lühikirjeldus

Kohtusüsteem hõlmab tavaliselt õigusriigi põhimõtete rakendamise ja õiguskindluse tagamise eest vastutavaid asutusi. Kohtud on kohtusüsteemi peamiseks osaks, ent kohtusüsteemi kuuluvad ka kuritegude ärahoidmise ja uurimise eest vastutavad asutused, sh:

[politsei](#)

[prokuratuur](#) ja [Rootsi Riiklik Majanduskuritegude Uurimise Büroo](#)

[Riiklik Kohtumeditšini Amet](#)

[Vanglate ja Kriminaalhooldusteenistus](#)

Kohtusüsteemiga seotud ülesandeid võivad täita muud asutused, nt [täitevamet](#).

Kohtute hierarhia

Rootsis on paralleelset kahte liiki kohtuid:

üldkohtud, mis arutavad kriminaal- ja tsiviilasju, ning

halduskohtud, mis arutavad avaliku haldusega seotud kohtuasju.

Üldkohtud kuuluvad **kolmeastmelisse süsteemi**, mis hõlmab piirkonnakohtud, apellatsioonikohtud ja ülemkohtu.

Halduskohtud on samuti kolmeastmelised – maakondlikud halduskohtud, apellatsiooniasutuse halduskohtud ja kõrgem halduskohus. Lisaks on konkreetset liiki kohtuasjade ja küsimuste menetlemiseks loodud mõned erikohtud.

Kohtute haldamine

[Justiitsministeerium](#) vastutab kohtutega seotud küsimuste eest, sealhulgas menetlusõiguslike küsimuste lahendamise ja kohtusüsteemi korralduse eest. Samas ei ole valitsusel ega ühelgi asutusel õigust otsustada, kuidas kohtud konkreetset kohtuasju lahendada peaksid.

[Riiklik Kohtute Amet](#) on üldkohtute, halduskohtute, piirkondlike üüri- ja rendikohtute ning [Riikliku Õigusabi Ameti](#) keskne haldusasutus.

Viimati uuendatud: 06/11/2012

Käesoleva veebilehe asjaomaseid keeleversioone haldavad asjaomased liikmesriigid. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastada tõlkeversioonides. Euroopa Komisjon ei võta vastutust selles dokumendis sisalduva ega viidatud teabe ega andmete eest. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.

Juhime tähelepanu sellele, et käesoleva lehekülje [en](#) originaalkeelset versiooni on hiljuti muudetud. Valitud keeleversiooni meie töötajad parajasti tõlgivad.

Kohtukorraldus liikmesriikides - Inglismaa ja Wales

Sellel lehel antakse lühiülevaade Inglismaa ja Walesi kohtutest.

Kohtukorraldus – kohtusüsteemid

Ühendkuningriigis on kolm jurisdiktsiooni: Inglismaa ja Wales, Šotimaa ning Põhja-Iirimaa. Sellel lehel käsitletakse Inglismaa ja Walesi jurisdiktsiooni kuuluvaid kohtuid.

Kohtute haldamine

Paljusid Inglismaa ja Walesi kohtuid haldab [kuninglik kohtuamet](#) (*Her Majesty's Courts and Tribunals Service* [HMCTS](#)). Kuninglik kohtuamet on Inglismaa ja Walesi kohtusüsteemi eest vastutava valitsusasutuse, [justiitsministeeriumi](#) amet.

Kohtute liigid ja hierarhia – lühikirjeldus

Kriminaalasju arutavad Inglismaal ja Walesis magistraadikohtud (*magistrates' courts*), kroonikohus (*Crown Court*), kõrgema astme kohtu kolleegiumite kohtud (*divisional courts of the High Court*) ja apellatsioonikohtu kriminaalkolleegium (*criminal division of the Court of Appeal*).

Tsiviilasju arutavad Inglismaal ja Walesis maakohud (*county courts*), kõrgema astme kohus (*High Court*) ja apellatsioonikohtu tsiviilkolleegium.

Ühendkuningriigi uus ülemkohus (*Supreme Court*) on Ühendkuningriigis viimase astme apellatsioonikohus nii kriminaal- kui ka tsiviilasjades, ehkki Šotimaa kriminaalasju ülemkohtusse edasi kaevata ei saa.

Üksikasjalikumate teavete Inglismaa ja Walesi kohtute kohta on esitatud Inglismaa ja Walesi üldkohtuid kirjeldaval leheküljel ning [kuningliku kohtuameti](#) veebisaidil. Teatavate Inglismaa ja Walesi tribunalide ja erikohtute kohta on teavet esitatud Inglismaa ja Walesi erikohtuid kirjeldaval leheküljel.

Lingid

[Kuninglik kohtuamet](#), [justiitsministeerium](#), [kuninglik kohtuamet](#)

Viimati uuendatud: 12/12/2016

Käesoleva veebilehe asjaomaseid keeleversioone haldavad asjaomased liikmesriigid. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Euroopa Komisjon ei võta vastutust selles dokumendis sisalduva ega viidatud teabe ega andmete eest. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.

Kohtukorraldus liikmesriikides - Põhja-Iirimaa

Sellel lehel antakse ülevaade Põhja-Iirimaa kohtutest.

Kohtukorraldus – kohtusüsteemid

Ühendkuningriigis on kolm jurisdiktsiooni: Inglismaa ja Wales, Šotimaa ja Põhja-Iirimaa.

Kohtute liigid – lühikirjeldus

Ülemkohus (*Supreme Court*)

2009. aastal võttis uus **Ühendkuningriigi Ülemkohus** üle ülemkoja apellatsioonikomisjoni (*Appellate Committee of the House of Lords*) jurisdiktsiooni. Samuti võttis ülemkohus üle riiginõukogu kohtukomitee (*Judicial Committee of the Privy Council* – kõrgeim apellatsioonikohus mitmes sõltumatus Rahvaste Ühenduse riigis, Ühendkuningriigi ülemereterritooriumidel ja Briti sõltkondades) piirkondlikud funktsioonid.

Ülemkohus on Ühendkuningriigi **kõrgeim apellatsioonikohus** nii kriminaal- kui ka tsiviilasjades, ehkki Šoti kriminaalasju ei saa ülemkohtusse edasi kaevata. Selliseid kohtuasju lubatakse ülemkohtusse edasi kaevata vaid juhul, kui need hõlmavad üldsusele olulisi õigusküsimusi.

Apellatsioonikohus (*Court of Appeal*)

Apellatsioonikohus menetleb kroonikohtu kriminaalapellassioone ja kõrgema astme kohtu tsiviilapellassioone.

Kõrgema astme kohus (*High Court*)

Kõrgema astme kohus menetleb tsiviilasju ja kriminaalapellassioone ning samuti on tal volitused vaadata läbi eraisikute või organisatsioonide hagisid, et teha kindlaks, kas nad on tegutsenud seaduse alusel ja õiglaselt. Kõrgema astme kohus menetleb tavaliselt kohtuasju, mille hagi väärtus ületab 30 000 naela.

Mõnel juhul võidakse 30 000 naela ületava väärtusega hagi saata kõrgema astme kohtust maakohutusse ning samamoodi võidakse alla 30 000 naela jääva väärtusega hagi saata maakohutust kõrgema astme kohtusse.

Kõrgema astme kohtul on kolm kolleegiumi.

Perekonnaasjade kolleegium (*Family Division*) -

menetleb keerulisi lahutus-, eestkoste-, lapsendamise-, koduvägivalla jms asju. Samuti menetleb kolleegium rahukohtute ja maakohutute apellatsioone abieluasjades, psüühikahäiretega isikuid hõlmavaid kohtuasju ja lihtsaid pärandvaraasju.

Kuninganna kohtu kolleegium (*Queens Bench Division*) -

menetleb suuri ja/või keerulisi hüvitisnõudeid. Samuti menetleb see piiratud hulgal rahukohtute või kroonikohtute apellatsioone, vaatab läbi organisatsioonide hagisid, et teha kindlaks, kas nad on tegutsenud seaduse alusel, ning menetleb laimuhagisid.

Lordkantsleri kantselei kolleegium (*Chancery Division*) -

menetleb krediitiasju, vaidlustatud testamentide, tegevust lõpetavate ettevõtete, pankrottide, hüpoteekide, heategevusühingutega, vaidlustatud tuluga (tavaliselt tulumaksuga) seotud kohtuasju jms.

Kroonikohus (*Crown Court*)

Kroonikohus menetleb järgmisi kohtuasjade liike:

raskemad kuriteod, mida arutavad kohtunik ja enamikul juhtudel vandekohus;

rahukohtute süüdimõistvad kohtuotsused, mis saadetakse edasi kroonikohtusse karistuse mõistmiseks.

Kroonikohus mõistab karmimaid vabadusekaotuslikke karistusi ja trahve kui rahukohus.

Maakohus (*County Court*)

Maakohutud menetlevad tsiviilasju, mida arutab kohtunik või piirkonnakohtunik. Nad menetlevad tavaliselt kohtuasju, mille hagi väärtus jääb alla 30 000 naela (või alla 45 000 naela varahagide korral). Suurema hagiväärtusega kohtuasju arutatakse kõrgema astme kohtus – vt eespool. Kõigi tarbijakrediitiseadusega reguleeritud laenulepingutest tulenevate nõuete menetlemist nende väärtusest olenemata tuleb alustada maakohutust.

Näiteid maakohutust menetletavatest asjadest:

üürileandja ja üürniku vahelised vaidlused: näiteks omandi- (väljatõstmise), üürivõlgade- või remondivaidlused;

tarbijavaidlused: näiteks ebakvaliteetsed kaubad või teenused;

isikukahjunõuded (ettevaatamatusel põhjustatud kahju): näiteks liiklusõnnetused, kõnniteeaukudesse kukkumine või tööõnnetused;

vastuväideteta lahutusasjad, kuid neid menetletakse ainult mõnes maakohutust;

rassilist ja soolist diskrimineerimist käsitlevad kohtuasjad;

võlaprobleemid: näiteks võib kohtusse pöörduda võla tasumist taotlev võlausaldaja;

töösuhetest tulenevad probleemid: näiteks väljamaksmata palkade või töölt etteaatamata vabastamise hüvitamisega seotud vaidlused; rahukohtute apellatsioonid, mida menetleb kohtunik (ja vähemalt kaks kohtukaasistajat, kui süüdistatav on alaealine).

Väiksemad kohtuvaidlused

Ka väiksemaid kohtuvaidlusi lahendatakse maakohtus. Üldiselt hõlmavad väiksemad kohtuvaidlused nõudeid, mille väärtus ei ületa 3000 naela.

Rahukohus (*Magistrates' Court*)

Rahukohtud menetlevad kriminaal- ja mõningaid tsiviilasju. Kohtuasju arutab piirkonnakohtunik (rahukohus).

Kriminaalasjad rahukohtus

Rahukohtud menetlevad kriminaalasju, milles süüdistataval ei ole õigust kohtumõistmisele vandekohtu osalusel. Selliseid kuritegusid nimetatakse väärtegadeks. Maksimaalne karistus väärtegade eest on kuus kuud vangistust ja/või kuni 5000 naela suurune trahv.

Samuti tegelevad rahukohtud süütegudega, mille korral on süüdistataval õigus valida õigusemõistmine vandekohtu osalusel, kuid ta otsustab rahukohtusse pöördumise kasuks. Kui süüdistatav otsustab vandekohtu osalusel toimuva õigusemõistmise kasuks, saadetakse kohtuasi edasi kroonikohtusse.

Noortekohus (*Youth Court*)

Noortekohus tegeleb 10–17-aastaste noortega, kes on pannud toime kuriteo. Noortekohus on rahukohtu osa ning kohtuasju arutab piirkonnakohtunik (rahukohus) ja veel kaks erikoolitusega kohtukaasistajat. Kui nooruk mõistetakse süüdi väga raskes kuriteos, mille eest on täiskasvanule karistuseks ette nähtud 14aastane või pikem vangistus, võib noortekohus saata ta õigusemõistmiseks kroonikohtusse.

Tsiviilasjad rahukohtus

Rahukohtud menetlevad piiratud arvu järgmisi tsiviilasju:

mõned tsiviilvõlad: näiteks tulumaksu-, riiklike kindlustusmaksete, käibemaksu-, muud maksuvõlgnevused;

litsentsid: näiteks kõrtsi- ja klubilitsentside väljastamine, uuendamine ja tühistamine;

mõned abieluasjad: näiteks abikaasa ülalpidamise ja abielupaari elukohast väljakolimise seotud vaidlused;

laste heaoluga seotud asjad, näiteks kohaliku omavalitsuse hooldus- või järelevalvekorralduste, lapsendamismenetluste ja elukoha määramise korraldustega seotud vaidlused.

Koronerikohtud (*Coroners' Courts*)

Uurivad ootamatute, vägivaldsete või ebaloomulike surmajuhtumite asjaolusid.

Kohtute hierarhia

Täpsemad üksikasjad ja Põhja-Iirimaa kohtute struktuuri diagrammi leiate [Põhja-Iirimaa kohtuteenistuse](#) veebisaidilt.

Kohtute haldamine

Põhja-Iirimaa jurisdiktsioonis vastutab kohtute haldamise eest [Põhja-Iirimaa kohtuteenistus](#) (*Northern Ireland Courts and Tribunals Service*).

Kohtuteenistus:

pakub haldustuge Põhja-Iirimaa kohtutele ja kohtunikele;

pöörab Kohtuotsuste Täitevbüroo keskse täitevteenistuse kaudu täitmisele tsiviilkohtute otsuseid.

Lingid

[Põhja-Iirimaa kohtuteenistus](#)

Viimati uuendatud: 28/08/2018

Käesoleva veebilehe asjaomaseid keeleversioone haldavad asjaomased liikmesriigid. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Euroopa Komisjon ei võta vastutust selles dokumendis sisalduva ega viidatud teabe ega andmete eest. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.

Juhime tähelepanu sellele, et käesoleva lehekülje [en](#) originaalkeelset

versiooni on hiljuti muudetud. Valitud keeleversiooni meie töötajad parajasti tõlgivad.

Kohtukorraldus liikmesriikides - Šotimaa

Sellel lehel antakse ülevaade Šotimaa kohtutest.

Kohtukorraldus – kohtusüsteemid

Ühendkuningriigis on kolm kohtualluvussüsteemi: Inglismaa ja Wales, Šotimaa ja Põhja-Iirimaa.

Kohtute haldamine

Šotimaal vastutab kohtute haldamise eest [Šotimaa kohtuamet](#) (*Scottish Courts Service*). Šotimaa kohtuamet on sõltumatu asutus, mida juhatab lordpresident, kes on Šotimaa kõige kõrgem kohtunik.

Kohtute liigid ja hierarhia – peamiste kohtute lühikirjeldus

Eri tüüpi kohtud on Šotimaal organiseeritud järgmiselt.

Kriminaalkohtus jagunevad menetlused suurema kohtukoosseisuga menetlusteks (*solemn*) (kõige tõsisemad kohtuasjad, kus kohut mõistavad vandekohtunikud) ja väiksema kohtukoosseisuga menetlusteks (*summary*) (vähem tõsised asjad, kus hagi menetleb üks kohtunik).

Kõrgemat kriminaalkohut (*High Court of Justiciary*) juhivad lord-ülempresident (*Lord Justice General*), kes on ka lordpresidendi (*Lord President*) ametis. See kohus on riigi kõrgeim kriminaalkohus, kus menetletakse kõige tõsisemaid kuritegusid, nagu mõrvad ja vägistamised. Samuti on tegemist viimase astme kohtuga, kuhu kriminaalasju saab edasi kaevata.

Suuremat osa kriminaalasju, nii suurema kohtukoosseisuga asju (*solemn*) kui ka väiksema kohtukoosseisuga asju (*summary*) menetletakse **šerifikohtus** (***Sheriff Court***) ja vähem tõsiseid väiksema kohtukoosseisuga asju **palgata rahukohtus** (***Justice of the Peace Court***). Viimane koosneb rahukohtunikest (*justices of the peace*) (kellel ei pea olema juristi kvalifikatsiooni ja keda abistab õiguslase kvalifikatsiooniga ametnik) või õiguslase kvalifikatsiooniga rahukohtunikest (*stipendiary magistrates*)).

Tsiviilkohtutes menetletakse hagsid kõikvõimalikes küsimustes, sh varaline kahju, perekonnaasjad ja kaubandus. **Sessioonikohtus** (***Court of Session***) on Šotimaa kõrgeim tsiviilkohtus. See jaguneb väliskojaks (*outer house*), mis menetleb asju enne võimalikku edasikaebamist, ning sisekojaks (*inner house*), mis menetleb peamiselt edasikaebusi. Ülemkohtunik on lordpresident (*Lord President*).

Õigusküsimusi saab edasi kaevata uude Ühendkuningriigi ülempresident (*Supreme Court of the United Kingdom*).

Šerifikohtud menetlevad sarnaseid asju nagu sessioonikohtudki, kuid pakuvad ka lihtsustatud menetlust hagide puhul, kus vaidlusalune summa ei ületa 5000 naelsterlingit ja õigusesindajate abi ei ole kohustuslik.

Täpsemat teavet Šotimaa kohtute kohta leiab [Šotimaa kohtuameti veebisaidilt](#).

Lingid

[☞ Šotimaa kohtuamet](#), [☞ Šotimaa valitsus](#)

Viimati uuendatud: 18/05/2020

Käesoleva veebilehe asjaomaseid keeleversioone haldavad asjaomased liikmesriigid. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Euroopa Komisjon ei võta vastutust selles dokumendis sisalduva ega viidatud teabe ega andmete eest. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.